

Archeologische prospectie met ingreep in de bodem
Harelbeke, Tweebruggenstraat (“Westwijk”)

Bvba BAAC Baarledorpstraat 31 A 9031 Drongen info@baac.be 0474/82.92.44

BAAC Vlaanderen Rapport 16

Titel

*Archeologische prospectie met ingreep in de bodem, Harelbeke, Tweebruggenstraat
("Westwijk")*

Auteurs

Lise Cox, Sarah De Cleer, Robrecht Vanoverbeke, Nick Krekelbergh

Opdrachtgever

N.V. Stadsbader

Projectnummer

2011-36

Plaats en datum

Gent, februari 2011

Reeks en nummer

*BAAC Vlaanderen Rapport 16
ISSN 2033-6898*

Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke andere manier dan ook.

Inhoud

<i>Inhoud</i>	<i>1</i>
<i>Samenvatting</i>	<i>3</i>
<i>1 Inleiding</i>	<i>4</i>
1.1 <i>Algemeen</i>	<i>4</i>
1.2 <i>Doel van het onderzoek</i>	<i>5</i>
1.3 <i>Aard van de bedreiging</i>	<i>5</i>
1.4 <i>Opzet van het rapport</i>	<i>5</i>
<i>2 Methode</i>	<i>6</i>
<i>3 Bodemkundige en archeologische gegevens</i>	<i>7</i>
3.1 <i>Bodemkundige gegevens</i>	<i>7</i>
3.2 <i>Beknopte historiek en archeologische gegevens</i>	<i>9</i>
3.2.1 <i>Geschiedenis van Harelbeke</i>	<i>9</i>
3.2.2 <i>Historische kaarten</i>	<i>10</i>
3.2.3 <i>Centrale Archeologische Inventaris (CAI)</i>	<i>11</i>
<i>4 Proefsleuvenonderzoek en interpretatie</i>	<i>13</i>
4.1 <i>Bodemopbouw</i>	<i>13</i>
4.2 <i>Sporen en structuren</i>	<i>14</i>
4.3 <i>Interpretatie van de sporen</i>	<i>21</i>
<i>5 Besluit en waardering</i>	<i>24</i>
5.1 <i>Beantwoording onderzoeksvragen</i>	<i>24</i>
5.2 <i>Advies</i>	<i>25</i>
<i>6 Bibliografie</i>	<i>26</i>
<i>7 Lijst afbeeldingen</i>	<i>27</i>
<i>8 Bijlagen</i>	<i>28</i>

Technische fiche

Naam site:	Harelbeke – Tweebruggenstraat ("Westwijk")
Ligging:	Tweebruggenstraat, Kortrijksestraat te Harelbeke Provincie West-Vlaanderen
Kadaster:	Afdeling 1, Sectie A Percelen: 874K, 898N en 900S
Onderzoek:	Archeologische prospectie met ingreep in de bodem
Projectcode:	2011-36
Opdrachtgever:	N.V. Stadsbader
Uitvoerder:	BAAC bvba
Vergunningsnummer:	2011/388
Naam aanvrager:	Robrecht Vanoverbeke
Datum aanvraag:	11/10/2011
Terreinwerk:	Jan Claesen, Sarah De Cleer, Niels Janssens, David Janssens en Nick Krekelberg
Verwerking:	Robrecht Vanoverbeke, Sarah De Cleer
Projectleiding:	Robrecht Vanoverbeke
Wetenschappelijke begeleiding:	n.v.t.
Bewaarplaats archief:	BAAC bvba
Grootte projectgebied:	2,5 ha
Grootte onderzochte oppervlakte:	1450m ²
Termijn:	Terrein: 3 dagen Verwerking: 6 dagen
Resultaten:	Door de grote en diepe verstoringen, samen met de lage densiteit aan archeologisch interessante sporen is geadviseerd geen verder archeologisch onderzoek uit te voeren.

Samenvatting

In opdracht van N.V. Stadsbader heeft BAAC bvba een archeologische prospectie met ingreep in de bodem uitgevoerd op het plangebied aan de Tweebruggenstraat, Kortrijksestraat en Abdijstraat te Harelbeke (afbeelding 1), in het zuidoosten van de provincie West-Vlaanderen. Het onderzoeksgebied heeft een oppervlakte van circa 2,5 ha en was voordien onbebouwd. Op de betreffende locatie heeft de opdrachtgever de aanleg van een verkaveling gepland. Omwille van de grote oppervlakte van het terrein, de ligging op een valleirand langs de Leie en de laat-middeleeuwse situering binnen het stadsareaal van Harelbeke was de kans op het aantreffen van archeologische waarden reëel. Bijgevolg werd door het Agentschap Onroerend Erfgoed een vooronderzoek in de vorm van een proefsleuvenonderzoek aanbevolen om het terrein archeologisch te evalueren.

Tijdens het onderzoek werden 19 proefsleuven aangelegd en 5 kijkvensters, waarvan er slechts een aantal enkele archeologische sporen bevatten. Het ging voornamelijk om laat-middeleeuwse sporen, verspreid, ondiep bewaard en vaak verstoord. Op basis van de uit het onderzoek voortkomende resultaten werd er geen verder archeologisch onderzoek geadviseerd.

Afbeelding 1: Aanduiding van het plangebied op de topografische kaart¹

¹ Provincie West-Vlaanderen 2011b.

1 Inleiding

1.1 Algemeen

In opdracht van het bedrijf N.V. Stadsbader heeft BAAC bvba een archeologische prospectie met ingreep in de bodem uitgevoerd op de terreinen aan de Tweebruggenstraat, Kortrijksestraat en Abdijstraat te Harelbeke (provincie West-Vlaanderen) ten zuidoosten van de Leie (afbeelding 2). Op de betreffende locatie heeft de opdrachtgever de aanleg van een verkaveling gepland. Momenteel liggen de gronden braak.

Afbeelding 2: Aanduiding van het plangebied op luchtfoto²

Het plangebied bevond zich op de valleirand van de Leie, wat een ideale bewoningslocatie vormde. In de omgeving werden tijdens de jaren 1960-1970 bij werkzaamheden vuurstenen werktuigen aangetroffen, vermoedelijk te dateren in het mesolithicum. Reeds tijdens de late middeleeuwen behoorde het plangebied tot het stadsareaal van Harelbeke, dat ontstaan was als een kroondomein. Op het terrein kunnen mogelijk sporen van de oorsprong van de middeleeuwse stad en een verticale stratigrafie van archeologische pakketten aangetroffen worden.

In het kader van het 'archeologiedecreet' (decreet van de Vlaamse regering 30 juni 1993, houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium, inclusief de latere wijzigingen) en het uitvoeringsbesluit van de Vlaamse regering van 20 april 1994, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop archeologische waarden zich bevinden, verplicht deze waarden te behoeden en beschermen tegen beschadiging en vernieling. In het licht van de bestaande wetgeving heeft de opdrachtgever beslist, in samenspraak met het Agentschap Onroerend Erfgoed, eventuele belangrijke archeologische waarden te

---

² Provincie West-Vlaanderen 2011a.

onderzoeken voorafgaande aan de verkaveling van het terrein. Dit kan door behoud *in situ*, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of *ex situ*, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden. Aangezien behoud *in situ* niet mogelijk is, is gekozen voor een prospectie met ingreep in de bodem die moet resulteren in een advies voor eventueel vervolgonderzoek.

Het plangebied had een oppervlakte van circa 2,5 ha en was voor de aanvang van het onderzoek onbebouwd. Tijdens de prospectie werden 19 proefsleuven aangelegd met een totale oppervlakte van 1450 m², ofwel net geen 7% van het te ontwikkelen terrein.

De archeologische prospectie met ingreep in de bodem werd uitgevoerd 9, 10 en 14 november 2011. Robrecht Vanoverbeke was projectverantwoordelijke. Jan Claesen, Sarah De Cleer, Niels Janssens, David Janssens en Nick Krekelbergh werkten mee aan het onderzoek.

Contactpersoon bij de overheid, Agentschap Onroerend Erfgoed, was Sam De Decker. Bij de opdrachtgever was dit Stephanie Valcke.

1.2 Doel van het onderzoek

Het onderzoek had als doel het terrein archeologisch te evalueren: waardevolle archeologische sporen werden in kaart gebracht en indien positief gewaardeerd. Bij clusters van archeologische sporen werd nagegaan wat de begrenzing en uitgestrektheid ervan was. Alle aanwezige sporen werden 3-dimensionaal ingemeten. Extra aandacht werd besteed aan het verzamelen van steentijdvondsten. Deze werden tijdens het onderzoek geëvalueerd om tot een verdere terreinwaardering te komen, wat kon gebeuren door middel van boringen en een systematische registratie van het bodemprofiel. Indien noodzakelijk, werd een kaart met zone(s) relevant voor aanvullend booronderzoek opgesteld. Dit alles moest resulteren in een advies voor een eventueel vervolgonderzoek.

Bij het proefsleuvenonderzoek moesten volgende vragen beantwoord worden:

1. Zijn er sporen aanwezig?
2. Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
3. Wat is de bewaringstoestand van de sporen (goed, gebioturbeerd, ...)?
4. Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
5. Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
6. Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek?

Aangezien het terrein reeds deels bebouwd is geweest, was de vraag naar de bewaringstoestand van de sporen een belangrijke factor.

1.3 Aard van de bedreiging

De opdrachtgever wil de kadastrale percelen afdeling 1, sectie A, 874K, 898N en 900S verkavelen. Eventuele aanwezige archeologische resten dreigen hierbij verloren te gaan door de aanleg van funderingen, wegen, nutsleidingen,... Bovendien is *in situ* bewaring van de sporen niet mogelijk.

1.4 Opzet van het rapport

Na de samenvatting en dit inleidende hoofdstuk wordt de toegepaste methode geschetst. Vervolgens wordt stilgestaan bij de bekende archeologische en bodemkundige gegevens betreffende het plangebied en haar omgeving. Daarna worden de resultaten van de prospectie voorgesteld. Hieruit volgt een synthese en een advies betreffende eventueel vervolgonderzoek.

2 Methode

Het plangebied had een oppervlakte van 2,5 ha en lag voor de aanvang van de werken braak. Tijdens de prospectie werden 19 proefsleuven aangelegd met een totale oppervlakte van 1450 m², ofwel net geen 7% van het te ontwikkelen terrein, conform de Bijzondere Voorschriften. Deze sleuven hadden alle dezelfde NO-ZW-oriëntatie. De afgraving gebeurde door een kraan op rupsbanden van 21 ton met tandeloze graafbak, waarvan de bakbreedte 1,80 m bedroeg. De inplanting van de sleuven werd op voorhand op het plan aangeduid en besproken met de erfgoedconsulent van het Agentschap Onroerend Erfgoed.

Bij een aantal proefsleuven (8, 9, 11, 17 en 18) werd een kijkvenster aangelegd om het verloop en de omgeving van de sporen te bekijken, 5 kijkvensters in totaal. Er werd afgeweken van het oorspronkelijke puttenplan, aangezien er een diepe verstoring aanwezig was over een groot deel van het terrein. Hierdoor was het niet raadzaam en interessant om de sleuven over de volledig geplande lengte door te trekken. Op deze manier werd hier en daar een strook overgeslagen (in overleg besloten met dhr. S. De Decker van het Agentschap Onroerend Erfgoed, AOE). Voor elke nieuwe werkput werd een nieuw nummer uitgeschreven. Het natuurlijk reliëf van beide deelgebieden helde sterk af richting Leie. Dit niveauverschil bedroeg ca. 5m. De natuurlijke ondergrond (moederbodem) bestond uit geelbruin zand afgewisseld met bruinere lemige bandjes. Er werden 7 bodemprofielen beschreven en gedocumenteerd.

Tijdens de prospectie werd in iedere proefsleuf één vlak aangelegd op het archeologisch relevante niveau; dit met behulp van een rupskraan en onder begeleiding van twee archeologen. Het aanleggen van het archeologisch vlak was afhankelijk van de aanwezigheid van sporen en de diepte van de verstoringen. In de proefsleuven werd het profiel gecontroleerd. Deze profielen werden manueel opgeschoond en gefotografeerd. Bij elke sleuf werd, telkens op een relevante afstand, de absolute hoogte van het maaiveld gemeten ten opzichte van de Tweede Algemene Waterpassing en op plan aangeduid. Binnen het archeologisch vlak werd van ieder spoor en elke verstoring de absolute hoogte bepaald.

Alle archeologische sporen werden opgeschaafd, ingetekend door middel van een Robotic Total Station (RTS) en gedocumenteerd aan de hand van beschrijvingen en foto's. Indien de sporen zich tegen de sleufwand bevonden, werd het profiel opgeschoond om de relatie tussen het spoor en de bodemhorizonten te registreren. Enkele sporen werden gecoupeerd om tot een goede interpretatie en waardering te komen. Met behulp van een metaaldetector werden de proefsleuven op metaalvondsten gescreend.

Na afloop van het onderzoek werden de proefsleuven met instemming van het Agentschap Onroerend Erfgoed gedicht.

3 Bodemkundige en archeologische gegevens

3.1 Bodemkundige gegevens

Het plangebied is gelegen in de zandleemstreek. De zandleemstreek vormt de overgang van de zandige associaties in het noorden van Vlaanderen en de lemige associaties in het zuiden en vertoont een golvend reliëf met niveauverschillen tot 30 m. De zandleemstreek bestaat uit een discontinue strook met wisselende breedte: het gebied is breed in het centrum en het zuiden van de provincie West-Vlaanderen. Het tertiaire substraat bestaat er uit leperiaanse klei of zand of Paniseliaanse kleiige en lemige afzettingen, die plaatselijk aan of nabij de oppervlakte komen en het moedermateriaal voor bodemontwikkeling vormen. Dit pakket wordt afgedekt door het quartair zandlemig dek, wat niveo-eolisch en niveo-fluviaal is, afgezet vanaf het Weichselien.

Afbeelding 3: Aanduiding van het plangebied op de digitale bodemkaart van Vlaanderen³

In geomorfologisch opzicht is het plangebied gelegen op de valleirand van de rivier de Leie. De vallei van de Leie vormt een uitloper van de Vlaamse Vallei, een depressie die door fluviale processen is uitgeschuurd vanaf het Midden-Cromerien en in de loop van het Weichselien opgevuld is geraakt. In het Laat-Pleistoceen (130.000-11.650 BP) werd de Vlaamse Vallei in haar definitieve vorm uitgeschuurd. Het diepste punt van deze uitschuring werd bereikt op de overgang van het Eemien (130.000-117.000 BP) naar het Weichselien (117.000 BP-11.650 BP). In deze periode waren de Leie en de Schelde meanderende rivieren met een sterk veranderende loop. In de Leievallei werd toen een zeer brede vlakte uitgeschuurd, die breder was dan de vallei van de Schelde. In het Weichselien werd het klimaat kouder en verkregen de rivieren als gevolg hiervan een vlechtend geulenpatroon. Tijdens de lente werd door het smeltwater zand en leem afgezet over de ganse breedte van de vallei. Tijdens de daaropvolgende zomer nam het debiet af en trok het water zich terug naar het hoofdstroomgebied. In de actieve geulen werd nog steeds zand afgezet, terwijl in de depressies in de valleivlakte leem sedimenteerde. Tijdens het Laatglaciaal (de laatste fase van het Weichselien, 14.640-11.650 BP) en in het Holoceen (11.650 BP tot nu) verbeterde het klimaat opnieuw en verkreeg de Leie opnieuw een meanderend patroon. In deze periode heeft zij zich als een *underfit river* ingesneden in de brede vallei.

³ Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen 2011.

Vanaf 1965 werd de Leie rechtgetrokken in het kader van een grootschalig moderniseringsprogramma dat de waterafvoer moest verbeteren en de rivier bevaarbaar maken voor grotere schepen. Hierbij werd de rivier in verregaande mate rechtgetrokken, waarbij dijken werden aangelegd, oevers verstevigd en oude meanders afgesneden. Als gevolg hiervan werd het historische landschapspatroon deels weggevaagd en werden veel van de oorspronkelijke gras- en meerslanden opgehoogd voor landbouw, industrie en bewoning. Uit historische gegevens blijkt evenwel dat in de directe nabijheid van het plangebied reeds in de elfde eeuw een zwaai kom is gegraven (paragraaf 3.2.2). Op de Ferrariskaart is te zien dat de natuurlijke meander van de Leie reeds in de achttiende eeuw was afgesneden (afbeelding 4). Het (gegraven) hoofdkanaal van de Leie bevond zich op dat moment al min of meer ter hoogte van de huidige bedding. Op de Atlas van de Trage Wegen uit het midden van de negentiende eeuw wordt de meer noordwestelijk gelegen, afgesneden bocht van de Leie dan ook *ancienne Lys* (of “oude Leie”) genoemd (afbeelding 5). Op de Ferrariskaart is parallel aan de Leie de valleihelling weergegeven in de oostelijke helft van het plangebied.

Volgens de quartairgeologische kaart komen er in het westen van het plangebied *fluviatiele afzettingen variërend van klei tot zand, met mogelijk veen aanwezig* ter hoogte van het plangebied. Daaronder bevinden zich de niveo-eolische en niveo-fluviale afzettingen van de Formatie van Gent. In het oosten van het plangebied dagzomen deze zelfs.

Volgens de digitale bodemkaart bestaat de bodem in het plangebied grotendeels uit bebouwde zones (OB) (afbeelding 3), waardoor over de natuurlijke ondergrond weinig bekend is. In het uiterst zuiden van het plangebied komen zowel een matig droge zandbodem zonder profiel (Zcp) als een uiterst natte, lichte zandleembodem (met sterke antropogene invloed) (Pgp(o)) voor (afbeelding 2). Het gaat om kleine zones die tussen de bebouwde vlakken zijn gekarteerd. De eenheid Pgp(o) ligt direct tegen de huidige Leiebedding aan. Deze bodems kenmerken zich door volledig gereduceerd bodemprofiel. Ze overstromen in de winter en zijn deels nat in de zomer. Normaal gezien bestaat het grondgebruik op dergelijke bodems uit (slechte) hooiweiden. De bodemeenheid Zcp ligt ten (zuid)oosten hiervan. Het zijn droge bodems met roestverschijnselen tussen 60 en 90 cm beneden maaiveld.

In de omgeving van het plangebied bevinden zich verder nog de volgende bodemtypes: een droge lemige zandbodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B-horizont (Sbc) ten oosten van het plangebied, een natte zandleembodem zonder profiel (met sterke antropogene invloed) (Lep(o)) aan de overzijde van de Leie en een droge, lichte zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B-horizont op verschillende locaties ten zuiden ervan (Scc)⁴.

---

⁴ Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen 2011.

3.2 Beknopte historie en archeologische gegevens

3.2.1 Geschiedenis van Harelbeke

De aanwezigheid van artefacten in silex, voornamelijk op de hoger gelegen oevers van de Gavers (ten zuidoosten van het plangebied), toont aan dat de omgeving van Harelbeke reeds vanaf het epipaleolithicum bewoond werd. Tijdens de Romeinse periode liepen vermoedelijk twee hoofdbanen door het grondgebied van Harelbeke: de weg van Cassel naar Tongeren (over Kortrijk en Stasegem naar Oudenaarde) en een weg op de oostelijke Leieoever. Deze waren verbonden met kleinere landwegen, waaraan ook de bewoning kan gekoppeld worden.

De eerste vermelding van Harelbeke komt voor in 629. Uit de etymologie blijkt dat Harelbeke teruggaat tot de 7de eeuw, maar de oudste archeologische sporen dateren uit de volle middeleeuwen. Het middeleeuwse grondgebied bevond zich gedeeltelijk in het Methelawoud, dat in de 10de eeuw eigendom was van de Gentse Sint-Pietersabdij. Tijdens de 11de-12de eeuw lieten de eigenaars het woud rooien in functie van de landbouw. Waarschijnlijk kwam tijdens de 9de eeuw een eerste bidplaats voor in Harelbeke. Op het einde van de 9de eeuw wordt Harelbeke eigendom van graaf Boudewijn II. Binnen het grafelijk domein kwamen onder andere een grafelijke spijker, banmolens en een leenhof voor. De grafelijke residentie bevond zich mogelijk op een vlakke zandrug ten oosten van de kerk. Tijdens een opstand van de Kortrijkzanen omstreeks 922 werd Harelbeke verwoest. In de eerste helft van de 10de eeuw behoorde Harelbeke tot de kasselrij Kortrijk. De parochie Harelbeke bestond uit Harelbeke-binnen (het schependom) en Harelbeke-buiten. Harelbeke-binnen, waartoe ook het plangebied behoorde, situeerde zich tussen de Leie in het zuidwesten, de Stedestraat in het noordwesten, de Oostwijk in het noordoosten en de Eiland- en Arendswijk in het zuidoosten. De tweeledige stadskern werd opgesplitst in de heerlijkheid Ten Doorne (rond de Sint-Salvatorskerk) en het Vrije. De Arends- of Arelbeek, opgevoeld tijdens de 16de eeuw, vormde de scheiding. De verbinding tussen Kortrijk en Gent liep dwars door de stadskern. De historische Oost- en Westwijk (met het plangebied) bevonden zich respectievelijk ten noordoosten en zuidwesten van de stadskern.

In de 11de eeuw werd in de Leie een zwaaiakom aangelegd en op de Leieoever werden banmolens gebouwd (in de huidige Watermolenstraat, ten westen van het plangebied). Deze werden voor het eerst vermeld in 1125. In 1100 werd Harelbeke een grafelijke stad en kreeg het een stadhuis. De omwalde hoeve “Te Halle” vormde tijdens de middeleeuwen de belangrijkste heerlijkheid. In 1335 kreeg Harelbeke het recht om aan lakennijverheid te doen. Tussen 1387 en 1393 werd een nieuwe westmolen gebouwd. Dit was een stenen graanwatermolen met rieten dak. De oost- of zoutputmolen werd tijdens de eerste helft van de 15de eeuw niet meer gebruikt. In 1564 werd de molen opnieuw vermeld in teksten. Vanaf 1413 was sprake van het klooster van de Heilige Augustinus (aan de huidige Markstraat). In dezelfde periode werd een koren- en oliewatermolen gebouwd en werd ook het schepenhuis opgericht. Na een grote brand in 1477 nam de welvaart van de stad echter af. In de daaropvolgende periode werd de stad meermaals gedeeltelijk vernield en nadien heropgebouwd.

Vanaf 1716 startte de aanleg van een steenweg tussen Kortrijk en Gent. Deze viel in Harelbeke samen met de Kortrijksesteenweg en Kortrijksetraat (ten zuidoosten van het plangebied). De weg tussen Kortrijk en Harelbeke werd rechtgetrokken. Tussen 1830 en 1850 werd de westelijke watermolen verbouwd tot graanmaalderij. Zowel de oostelijke als de westelijke molen werden na een brand heropgebouwd. Tijdens de 19de eeuw kende Harelbeke een bloeiende tabaks- en vlasnijverheid. Na de Tweede Wereldoorlog onderging de stadskern van Harelbeke grondige veranderingen: de bebouwing ten noorden van de Kortrijksestraat en Marktstraat (Westwijk) werd afgebroken in 1972⁵. Het plangebied bevond zich in deze zone.

---

⁵ VIOE 2011.

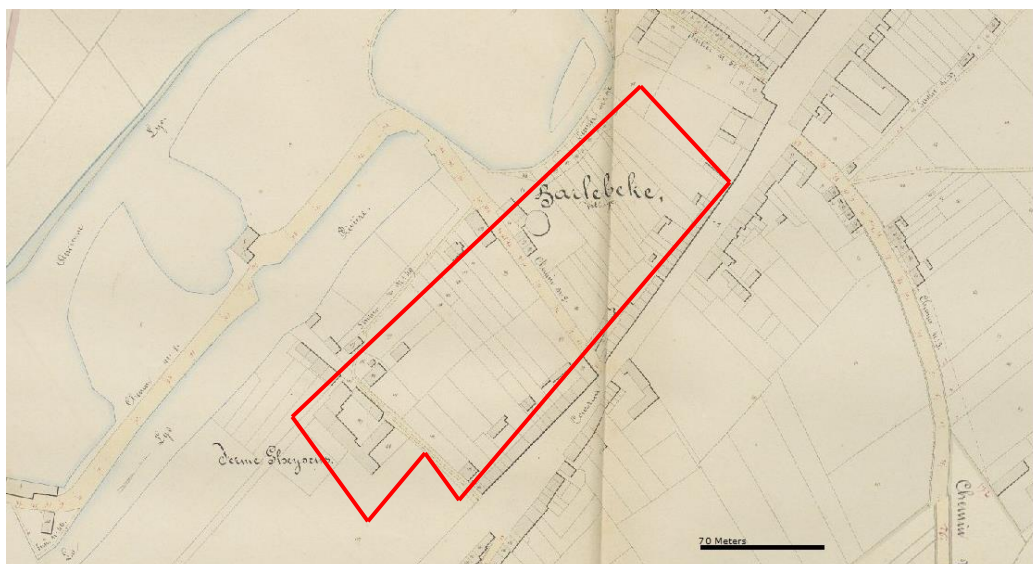
3.2.2 Historische kaarten

Op de Ferrariskaart⁶ (1771-1778) (afbeelding 4) is de stadskern van Harelbeke evenwijdig met de Leie weergegeven. Erond zijn akkers en weilanden afgebeeld met verspreide hoeves. Het plangebied bevond zich tussen de Leie en de Kortrijksestraat. De huidige Tweebruggenstraat bestond nog niet. Langs de Kortrijksestraat en de Abdijstraat worden verschillende gebouwen weergegeven. De hoeve aan de huidige Abdijstraat bestond uit vier gebouwen en een bijgebouw omzoomd door bomen. De rest van het plangebied bestond uit akkers. Aan de overzijde van de Leie zijn de oostelijke en westelijke molen van de banmolens zichtbaar. Ook langs de Kortrijksestraat is een windmolen afgebeeld.

Afbeelding 4: Aanduiding plangebied op de Ferrariskaart.

Op de Atlas der Trage Wegen (1845) (afbeelding 5) is eveneens de Kortrijksestraat afgebeeld. De bebouwing erlangs is geëvolueerd naar een aaneensluitend blok. De hoeve langs de Abdijstraat is nu weergegeven als een vierkantshoeve: "Ferme Gheysens". Ook de verschillende molens worden afgebeeld. Binnen het plangebied komen verschillende gebouwen voor.

Afbeelding 5: Aanduiding plangebied op de kaart van de Trage Wegen

⁶ Digitale Bibliotheek van de Koninklijke Bibliotheek van België 2011a.

Op de Deventer-kaart⁷ (midden 16de eeuw) (afbeelding 6) is de stadskern van Harelbeke, evenwijdig met de Leie, weergegeven. Het plangebied bevond zich tussen de Leie en de Kortrijksestraat. De huidige Tweebruggenstraat bestaat nog niet. Langs de Kortrijksestraat worden verschillende gebouwen weergegeven. De hoeve aan de huidige Abdijstraat bestaat uit een aantal gebouwen, omgeven door bomen. De rest van het plangebied bestaat uit akkers.

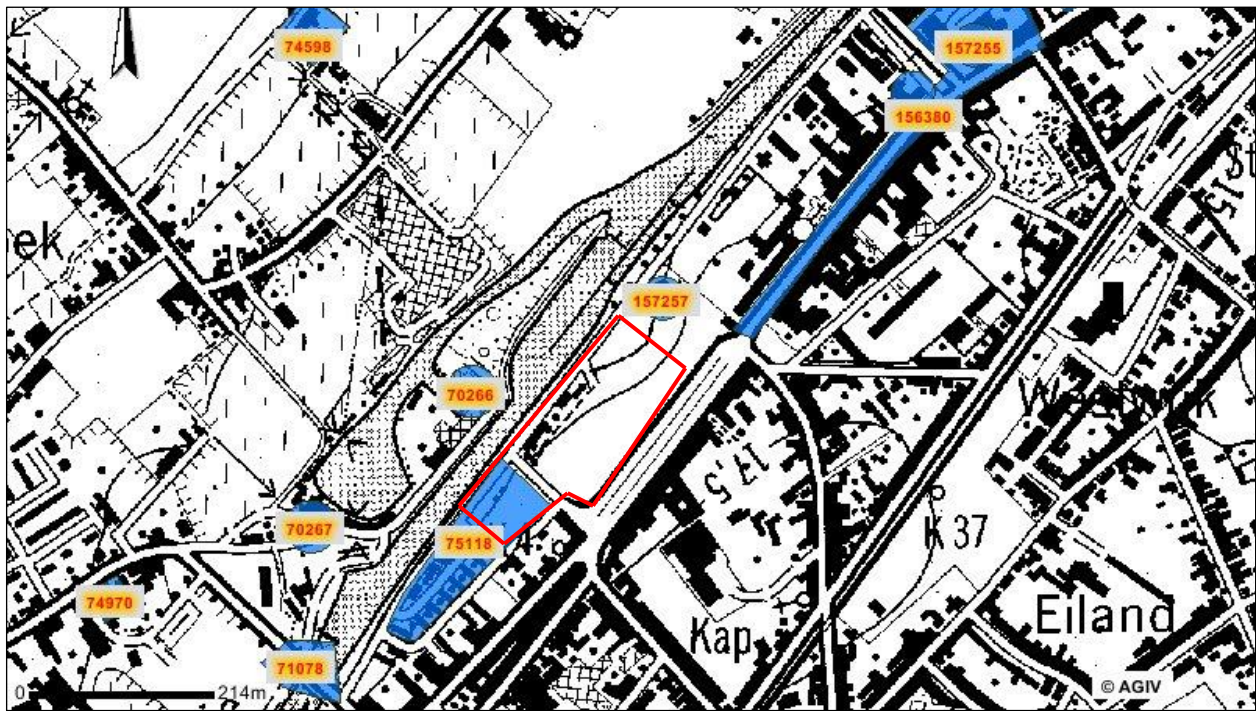
Afbeelding 6: Aanduiding plangebied op Deventer-kaart.

3.2.3 Centrale Archeologische Inventaris

In de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) staan verschillende vondsten vermeld in de omgeving van het plangebied (afbeelding 7). Locatie 75118, "Ten Overakker", bevindt zich gedeeltelijk in het zuidwesten van het plangebied. Het is een heuvelkam aan de Leie, op de plaats van het voormalig Goed ter Overacker. Hier werden, in afvalkuilen en beerputten en bij een losse vondst, verschillende concentraties van mesolithisch silexmateriaal aangetroffen. In een verstoorde laag werden ook ijzertijdscherven gevonden. Verder komen er ook sporen van ijzerwinning uit de ijzertijd voor. Ten noordwesten en zuidwesten van het plangebied wijzen cartografische bronnen op het bestaan van laat-middeleeuwse sites met walgracht (locaties 74598 en 74970). Op het marktplein werd middeleeuws aardewerk en het opgevolde dal van de Arendsbeek aangetroffen (locatie 157255). Ter hoogte van locatie 156380 werd tijdens de late middeleeuwen een marktcentrum gebouwd op de plaats van het gesloopte stadhuis. Puin-, brand- en afvallagen wijzen op een nederzetting die zich evenwijdig aan een (mogelijk Romeinse) weg ontwikkeld zou hebben. Locatie 157257, eveneens ten noordoosten van het plangebied, verwijst naar een 3de-eeuwse muntschat. De Oost- of Zoutputmolen (locatie 70266) en de Westmolen (locatie 70267) werden tijdens de 12de eeuw opgericht als grafelijke banmolens. De Oostmolen werd in de 16de eeuw omgevormd tot een oliemolen. Tussen 1387 en 1393 werd een nieuwe Westmolen gebouwd. Beide molens werden meermaals herbouwd. De Oostmolen werd na een brand in 1942 uitgebreid. De productie van de Westmolen werd na de Tweede Wereldoorlog niet meer hervat. Aan de nieuwe brug over de Leie werd een zwaard behorend tot de Karpertongvariant (type Huelva) aangetroffen (locatie 71078)⁸.

⁷ GeoGreif Geografische Sammlungen 2011.

⁸ CAI 2011.

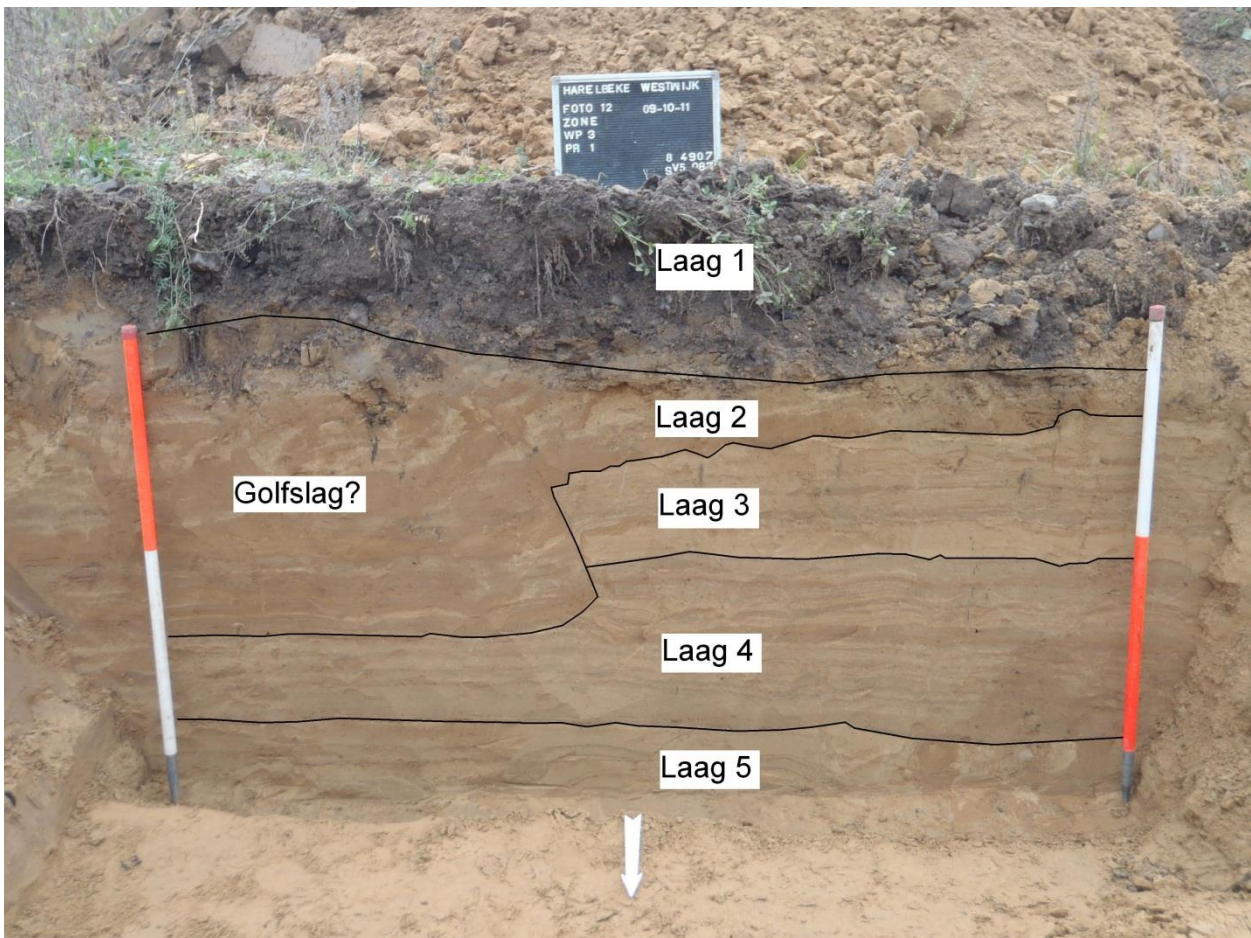

Afbeelding 7: Vondstmeldingen in de omgeving van het plangebied

4 Proefsleuvenonderzoek en interpretatie

4.1 Bodemopbouw

In de noordelijk en westelijke helft van het plangebied werden in de ondergrond de fluviatiele (en/of niveo-fluviale) afzettingen van de pleistocene Leie aangetroffen. In werkput 3 werd een profiel gedocumenteerd aan het oostelijke uiteinde van de werkput (zie afbeelding 8). Onder een recente bouwvoor met een dikte van ca. 20-30 cm, bestaande uit matig siltig, humeus, donkerbruingrijs zand, bevond zich een lemig, roodbruin pakket met zandige inschakelingen. De dikte van dit pakket bedroeg ongeveer 20-30 cm in de westelijke helft van het profiel; maar vertoonde een nadrukkelijke instulping in de oostelijke helft van het profiel, mogelijk als gevolg van een golfslag. Onder het leempakket bevond zich dan weer een meer zandig pakket, bestaande uit matig fijn; sterk lemig zand; met roodbruine, lemige laminae.

Afbeelding 8: Werkput 3, profiel 1

Legenda

- Laag 1: Ophogingslaag/bouwvoor
- Laag 2: Zwak zandige leem met zandige inschakelingen
- Laag 3: Sterk lemig zand met lemige tussenlagen
- Laag 4: Sterk zandige leem met zandige tussenlagen
- Laag 5: Matig lemig zand met lemige tussenlagen (beddingzand)

Verder naar onder veranderde de dominante lithologie naar sterk zandige leem. Op een diepte van ca. 70 cm beneden maaiveld was dan weer een zandiger pakket aanwezig met grootschaligere sedimentaire structuren: grotere golfribbels en een parallelle sedimentaire gelaagdheid van zand- en leemlagen. In een boring, die is naast het profiel gezet tot op een diepte van ongeveer 270 cm beneden vlak, bleek dat de sedimenten op grotere diepte nog zandiger werden (matig tot zwak siltig zand) en de lemige inschakelingen bijna afwezig waren vanaf 125 cm beneden vlak. Vanaf 150 cm beneden vlak werd het

zand ook grover. Waarschijnlijk gaat het hierbij dan ook om beddingzand, afkomstig uit een actievere en relatief snelstromende fase van de rivier. In dit geval betreft het hier afzettingen van een hoofdstroomgeul van de vlechtende Leie uit het Weichselien, die in de directe nabijheid van het plangebied was gelegen en uiteindelijk door een avulsie afgesloten is geraakt. Hierboven bevinden zich dan afzettingen die zijn afgezet toen de hoofdstroomgeul verder van het plangebied was gelegen (zie paragraaf 3.1). De gelaagdheid wordt veroorzaakt door een combinatie van hogere en lagere stroomsnelheden in combinatie met een wisselende afvoer. De zandlagen zijn met het smeltwater in de lente afgezet, terwijl het leem sedimenteerde toen het debiet in de zomer was afgenomen.

De afzettingen zijn het resultaat van een vlechtend riviersysteem in de uitloper van de Vlaamse Vallei tijdens het Pleniglaciaal (73.000-14.500 BP), de koudste fase van het Weichselien. Een gelijkaardige gelaagdheid werd ook waargenomen in de onverstoorde delen van werkputten 7, 8 en 15. In werkput 5 werd in het profiel ook een relatief ondiep, zandig geultje waargenomen, dat zich had ingesneden in de gelaagde zandige en lemige ondergrond. De geul werd afgedekt door een lemig pakket met zandige tussenlagen, en betreft waarschijnlijk een crevasse-afzetting, ontstaan door een tijdelijke doorbraak van de oeverwal van de hoofdstroomgeul.

In werkput 18 was, onder een 40 cm dikke ophooglaag met veel puin, eveneens sprake van een dik humeus dek met een grijsbruine Aa1-horizont en een sterk gebioturbeerde A/C-horizont. Hieronder bevond zich de C-horizont, bestaande uit zwak siltig, scherp aanvoelend, slecht gesorteerd, lichtgrijs zand met hier en daar wat lemige inschakelingen.

In de westelijke helft van werkput 12 was een humeus dek met een dikte van ca 80 cm en daaronder een sterk gebioturbeerde A/C-horizont met een dikte van ongeveer 15 cm aanwezig. Hieronder ging het profiel over in de C-horizont, die bestond uit lichtbruin, matig fijn, sterk lemig zand met lichtgrijze reductieplekken. Een vrij homogeen pakket van volledig gereduceerde, zandige klei werd aangetroffen in werkput 16 onder een humeus opgehoogd pakket met veel puin, in de directe nabijheid van het huidige Leiekanaal. Mogelijk gaat het hier om een oeverwalafzettingen die zijn afgezet aan de binnenbocht van de holocene, meanderende Leie.

In grote delen van het plangebied was het profiel tot op grote diepte verstoord, met name in de noordelijke helft ervan (werkputten 1 t/m 7). Hier was een groot deel van de oorspronkelijke natuurlijke gelaagdheid tot op aanzienlijke diepte verdwenen door recente en subrecente verstoringen.

4.2 Sporen en structuren

Het onderzoeksterrein werd opgesplitst in twee deelgebieden, één langs de Kortrijksestraat, de Abdijstraat en de Tweebruggenstraat (werkput 1 t/m 16), het tweede situeerde zich langs de Abdijstraat, Ter Abdijhoeve en de Tweebruggenstraat (werkput 17, 18 en 19).

Werkput 1 strekte zich uit over een lengte van bijna 50m en was ca. 2m breed (breedte van de kraanbak is 1,8m). Het terrein helde sterk af in de richting van de Leie. Het hoogteverschil van het huidige maaiveld ten opzichte van het straatoppervlak (17,897m TAW) bedroeg bijna 2m. In de richting van de rivier de Leie was er nog een hoogteverschil van ruim 1m. Het diepste punt van het aangelegde vlak lag 2,8m dieper ten opzichte van het maaiveld op 12,147m TAW.

In werkput 1 werden voornamelijk muurrestanten gevonden. Het kasseistraatje (S1) (afbeelding 9), ruim 8m lang, loopt dwars ten opzichte van de oriëntatie van de werkput en is 2m breed (breedte van de werkput). Aan één zijde werd deze verstoord door betonplaten. Bovenop de kasseien zijn verscheidene 20e eeuwse vondsten ingezameld, waaronder glas, metalen priem en tube secondelijm (vondst 1). Verder naar het noordwesten toe, bleek dat de ondergrond serieus afgegraven moet geweest zijn in het verleden. Er werden tot een 3-tal meter diep verstoorde pakketten met recent afval aangetroffen.

Afbeelding 9: detail Spoor 1.

Het tweede spoor binnen de werkput was een tweesteens-muurtje met harde mortel. De bakstenen hadden een afmeting van 20x9x6,5cm. Dit muurtje liep parallel met de oriëntatie van de werkput over de lengte van ruim 9m en was 0,5m breed. Daarnaast waren de restanten te zien van een vloertje (S3) opgebouwd uit natuursteenfragmenten, nog ongeveer 3m bewaard. Het laatste spoor (S4) was een 2m lange vloer opgebouwd uit cement en bakstenen. De afmetingen van de stenen waren niet meetbaar door de compactheid van de mortel.

Voor werkput 1 ging het hoofdzakelijk om de onderkanten van bebouwing. De verstoring had een maximale diepte van 3m onder het huidige maaiveld. De sterke geur en opvallende kleurverschillen deden vermoeden dat er naast de recente verstoringen ook vervuiling aanwezig was.

Werkput 2 bevond zich in het verlengde van werkput 1. Deze was 7,50m lang en had een maximale breedte van 3m. Het huidige maaiveld hier lag 3,65m dieper ten opzichte van het straatoppervlak (17,897m TAW). Het vlak met de sporen bevond zich ruim 2m dieper.

Ook in werkput 2 zijn voornamelijk muurrestanten aangetroffen. Spoor 5 was een kasseistraatje dat qua opbouw en uitzicht kon vergeleken worden met spoor 1 uit werkput 1. Spoor 6 was een anderhalfsteens-muurtje met harde mortel. De bakstenen hadden een afmeting van 20x9,5x6cm. Beide sporen zijn zichtbaar over de volledige breedte van de werkput.

Werkput 3 had een oppervlakte van bijna 26m op 2,5m. Het huidige maaiveld lag ruim 1,5m dieper ten opzichte van het straatoppervlak, op 16,44m TAW. Zoals reeds gezegd helde het terrein sterk af, aan deze werkput met een hoogteverschil van ruim 2m tussen het begin en het einde van de werkput. Het vlak werd 1,2m diep aangelegd ter hoogte van de eerste profielput. Ongeveer halverwege lag het vlak 2m dieper ten opzichte van het maaiveld.

In werkput 3 zijn er geen noemenswaardige sporen aangetroffen en verder waren er enkel diepere verstoringen. In de zuid-oostelijke hoek werd een eerste bodemprofiel beschreven en gedocumenteerd.

Werkput 4 lag in het verlengde van werkput 3 en was 6,5m lang op 3,5m breed. Het maaiveld ter hoogte van werkput 4 lag 2m dieper in vergelijking met werkput 3, op 14,27m TAW. De verstoringen lagen ruim 1,8m diep.

Ook werkput 4 bestond dus grotendeels uit verstoringen. Spoor 7 was een eensteens-muurtje, 2m lang en 0,4m breed, van hergebruikte bakstenen. Deze konden niet ingemeten worden aangezien de wanden van de put instabiel waren. Later is deze ook ingestort door insijpelend grondwater.

Werkput 5 was 43 lang en 2m breed. Het huidige maaiveld lag ruim 1,25m lager in vergelijking met het straatoppervlak, op 16,65m TAW. Het aangelegde vlak had een hoogteverschil van 1m in de richting van de Leie. De verstoringen bevonden zich op 0,6m tot 1,5m diep ten opzichte van het maaiveld. In de zuid-oostelijke hoek werd een tweede bodemprofiel beschreven en gedocumenteerd. Hier werd nog eens 0,5m verdiept om een duidelijk beeld te krijgen.

Werkput 5 bevatte twee muurrestanten met een zuidelijke oriëntatie. Beide waren een 3-tal meter lang en lagen op ongeveer 0,5m diepte van het maaiveld. Spoor 8 (afbeelding 10) was een halfsteens-muurtje met hergebruikte bakstenen. De vulling tussenin bestond voornamelijk uit puin. Uit de vulling werd aardewerk (vondst 2) gerecupereerd. Ook spoor 9 (afbeelding 11) was een halfsteens-muurtje met hergebruikte bakstenen.

Afbeelding 10: detail Spoor 8

Afbeelding 11: detail Spoor 9

Werkputten 4 en 5 werden niet verder doorgetrokken in de richting van de Tweebruggenstraat aangezien er teveel verstoringen waren en er veel rommel lag op het terrein.

Werkput 6 was 62m lang en 2m breed. Het aangelegde vlak, op ca. 15m TAW, had een hoogteverschil van 1,5m in de richting van de Leie. Deze werkput had grotendeels hetzelfde uitzicht als werkput 5. Opvallend was spoor 11 (afbeelding 12), in het zuidelijk deel. Dit was een deel van een straatje met kasseien en een natuurstenen stoeprand. Deze was nog ongeveer 4,5m lang en liep over de volledige breedte van de werkput. Het straatje was herkenbaar op verschillende kaarten als een deel van Molenstraat/Eierstraatje.

Afbeelding 12: detail Spoor 11

Spoor 10, bijna 2m lang, was een halfsteens-muurtje met donkerrode bakstenen. Deze hadden een afmeting van 20x9x6cm en de binnenzijde van de muur was bepleisterd. Daarnaast zat een 2,5m lang eensteens-muurtje, (spoor 12) met hergebruikte, rode bakstenen en harde mortel. Waarschijnlijk waren dit resten van een kelder. Spoor 13 was een keldermuur met een (later verstoorde) cementvloer. De muur was ruim 1,5m lang en bestond uit donkerrode bakstenen met een afmeting van 20x9x6cm. Deze was reeds hoog in het profiel te zien. In het verlengde daarvan zat spoor 14, een anderhalfsteens-muurtje. Deze was ook ruim 1,5m lang en bestond eveneens uit donkerrode bakstenen waarvan de oostzijde bepleisterd was met cement. Waarschijnlijk behoorden spoor 13 en 14 tot dezelfde structuur. Spoor 15 was een 20^e eeuwse cementen ringput, die waarschijnlijk diende als regen-/waterput. Op het punt waar deze in de putwand verdween, was deze 1m breed. Ook spoor 16 en spoor 18, uit gewapend beton en met ca. 1,5m diameter, zullen waarschijnlijk gediend hebben als regen-/waterput. Spoor 17 was een 20^e eeuws muurrestant, die over de volledige breedte van de werkput doorliep en ca. 0,5m breed was.

Werkput 7 was ruim 26m lang en 2m breed. Het aangelegde vlak lag op ca. 0,5m ten opzichte van het maaiveld (ca. 17,70m TAW). Dit helde af met een hoogteverschil van ca. 0,4m.

In werkput 7 werd slechts één spoortje onderscheiden, spoor 19. Vermoedelijk een paalkuiltje, diameter 0,3m, met een bruinigrijze homogene vulling. Deze bevatte wat ijzer en mangaan. Bij het couperen bleek het spoor slechts enkele cm's bewaard. Verder was er in de put enkel diepe verstoring (afbeelding 13), tot meer dan 3m diep t.o.v. het maaiveld. Hieruit werd aardewerk (19^e - 20^e eeuw) gerecupereerd (vondst 3).

Afbeelding 13: detail verstoring in werkput 7

Werkput 8 was ongeveer 28m lang en 2m breed, lag in het verlengde van werkput 7. Het maaiveld lag hier op een gemiddelde hoogte van 16m TAW. Hier werd een kijkvenster aangelegd als uitbreiding van de werkput, ca. 10m op 7m. Het maaiveld helde sterk af met een hoogteverschil van ruim 1,5m. Het aangelegde vlak lag ca. 1m dieper.

Werkput 8 was voor een deel verstoord, maar bevatte ook enkele middeleeuwse sporen. Door hun aanwezigheid werd ter plaatse beslist om een kijkvenster (KV3) (afbeelding 14) aan te leggen, ca. 9m op 9m, om zo de mogelijke onderliggende relatie beter te kunnen vatten.

Afbeelding 14: overzicht kijkvenster 3

Het ging hier om de sporen 20 tem. 24. Allemaal zandig van textuur en met een bruingrijs, heterogeen uitzicht en houtskoolfragmenten. Bij het couperen bleek spoor 21 ondiep bewaard en kon dus niet met zekerheid gezegd worden welke de functie van de kuil was. Sporen 21 en 22 waren ca. 0,5m lang, terwijl sporen 23 en 24 eerder 1m lang zijn. In het kijkvenster werden nog twee sporen onderscheiden, spoor 77 en 78. Spoor 77 was een greppel, die over een lengte van 7,5m werd vrijgelegd. Deze had een donkergrijsbruine zandtextuur en baksteenspikkels. Spoor 78 was een onregelmatige kuil met een maximale lengte van ongeveer 1,5m. Deze had een donkergrijs zwarte zandtextuur en bevatte baksteenfragmenten. Deze postmiddeleeuwse kuil sneed spoor 22. Uit spoor 22 werd middeleeuws aardewerk gerecupereerd (vondst 4).

Werkput 9 was ongeveer 47,5m lang en 2m breed. Het maaiveld had een hoogteverschil van 1,25m in de richting van de Leie op ca. 16,80m TAW. Binnen het aangelegde vlak was nog een hoogteverschil van ca. 1,40m. Er werd een kijkvenster aangelegd van ca. 5m op 10m. (KV2).

Ook in werkput 9 zijn er een aantal archeologische sporen, waaronder een post-middeleeuwse gracht en enkele kuilen. Om het verdere verloop te kennen van deze gracht (spoor 26) werd een kijkvenster (KV2) (afbeelding 15) aangelegd. Zo was te zien dat spoor 29 eigenlijk een uitstulping was van die gracht en geen afzonderlijk spoor. Bij de aanleg werd hieruit middeleeuws aardewerk gerecupereerd (vondst 5). Na het couperen van spoor 30 bleek dit een langwerpige bruingrijze kuil te zijn, ca. 2,5m lang, in plaats van een gracht. Spoor 25 was een bruine, heterogene kuil, ca. 1,5m lang, met zandtextuur en wat houtskool- en baksteenspikkels. Deze verdween in het profiel. Hetzelfde kon gezegd worden van spoor 27, dat spoor 26 deels oversneed. Los daarvan stond spoor 28, een onregelmatige, witgrijze en heterogene kuil, ca. 0,75m lang, met zandtextuur en wat houtskool- en baksteenfragmenten. Spoor 31 en spoor 33

hadden vergelijkbare eigenschappen. Beide waren ovaal tot onregelmatige kuilen met een zandtextuur, redelijk veel houtskoolfragmenten en wat baksteenspikkels. In spoor 31 werd er bij de aanleg aardewerk aangetroffen (vondst 6). Spoor 33 was groter, ca. 4m lang, en verdween gedeeltelijk in het profiel. Spoor 32 was een lichtgrijze, heterogene gracht van bijna 2m lengte, met zandtextuur en wat houtskool- en baksteenfragmenten. Hier werd een derde bodemprofiel beschreven en gedocumenteerd.

Afbeelding 15: overzicht kijkvenster 2 met spoor 26

Werkput 10 had een lengte van 19m en was 2m breed. Deze was aangelegd op een lager stuk van het terrein, in het verlengde van werkput 9 en dichtbij de rivier de Leie, tegen de Tweebruggenstraat. Het maaiveld kende een hoogteverschil van ca. 2m ten opzichte van het huidige straatniveau, op ca. 16m TAW. Het aangelegde vlak helde af in de richting van de Leie met een verschil van 2m.

In het vlak werden een aantal dagzomende natuurlijke lagen aangetroffen, die een lichtgrijze, heterogene zandtextuur hebben (S34 en S36). Hun oriëntatie liep parallel aan de rivier de Leie. Spoor 35 was een ronde, bruingrijze kuil, ca. 0,4m, met zandtextuur.

Werkput 11 had een totale lengte van bijna 50m en was 2m breed. Binnen het aangelegde vlak was er een hoogteverschil van 1,5m en lag op een gemiddelde hoogte van 17m TAW. In werkput 11 waren er enkele post-middeleeuwse kuiltjes en enkele kleinere recente verstoringen. Spoor 37 was een kuil die deels in het profiel verdween. Dit bruingrijs spoor had een zandtextuur en wat houtskool- en baksteenfragmenten, slechts 1m lang. In de buurt van spoor 38 en 39 werd een kijkvenster (KV1) (afbeelding 16) aangelegd van ca. 6m lang en 5m breed, om zo meer zicht te krijgen op de omgeving van de sporen. Beide kuiltjes hadden een homogeen bruingrijze kleur en een zandtextuur. Enkel de grootte was verschillend, spoor 38 was slechts 0,3m lang, terwijl spoor 39 ca. 1m lang was. In het kijkvenster waren twee kuilen te zien, spoor 75 en 76. Beide waren onregelmatig van vorm, hadden een donkerbruin grijszwart heterogeen uitzicht en een zandtextuur met wat baksteenspikkels, ca. 1m lang. Deze waren verstoord door recentere kuilen.

Afbeelding 16: overzicht kijkvenster 1

De overige sporen (spoor 40 tem. 49) waren kleine zandige, bruingrijze kuilen, rond of ovaal van uitzicht met soms wat houtskoolfragmenten. Enkel spoor 45 sprong er uit door zijn grootte, bijna de volledige breedte van de werkput. De rest waren om en beide 0,4 à 0,5m lang. Er is een losse silexkling (vondst 9) (afbeelding 17) gevonden in de natuurlijke bodem.

Bij het couperen van spoor 38 werd onder andere glas en aardewerk gerecupereerd (vondst 10).

Afbeelding 17: silexkling

Werkput 12 lag in het verlengde van werkput 11, in de richting van de Tweebruggenstraat. Deze was 17,5m lang en had een breedte van 2m. Binnen de werkput had het aangelegde vlak een hoogteverschil van ca. 2,5m naar de Leie toe, op ca. 14m TAW.

Voor werkput 12 kan hetzelfde gezegd worden als werkput 10. Deze werd aangelegd op een lager deel van het onderzoeksgebied, dichtbij de Leie. Ook hier waren natuurlijke dagzomen te zien. Hier werd een vierde bodemprofiel beschreven en gedocumenteerd.

Werkputten 13 tem. 16 lagen in elkaars verlengde, maar werden niet verbonden. Er werd voor deze methode gekozen aangezien het voornamelijk over verstoringen gaat.

Werkput 13 was ongeveer 15m lang en 2m breed. Het aangelegde vlak lag ongeveer 1m diep ten opzichte van het maaiveld, op ca. 17m TAW.

In werkput 13 was nog een klein stukje van de intacte bodem te zien en enkele (sub-)recente spoortjes. Verder was het in de richting van de Leie diep verstoord. Spoor 50 was een zandige kuil, met een homogeen bruingrijze kleur. Deze verdween voor een deel in het profiel. Spoor 51 en 52 waren twee kuilen die elkaar oversneden. Ze hadden beide een min of meer ronde vorm, een zandige textuur en een heterogene bruingrijze vulling met lichtgrijze vlekken en wat houtskoolfragmenten. Sporen 53 tem. 56 lagen in elkaars buurt. Het ging om zandige kuilen, rond of ovaal, met een bruingrijze kleur en wat houtskoolspikkels. Spoor 57 was een ronde, zandige kuil met een homogene bruingrijze vulling en wat houtskool- en baksteenfragmenten. Spoor 58 was vergelijkbaar, alleen heeft deze een meer heterogene kleur met ook lichtgrijze vlekken. Beide verdwenen deels in het profiel. Hoofdzakelijk ging het om spoortjes die 0,3 à 0,5m lang zijn. Spoor 58 daarentegen was ruim 1m lang.

Werkput 14 lag in het verlengde van werkput 13 en was 12m lang met een breedte van 2m. Het aangelegde vlak lag ruim 1,5m dieper ten opzichte van het maaiveld (ca. 17m TAW) en helde af in de richting van de Leie met een hoogteverschil van ca. 1m.

Enkel één spoor, spoor 60, werd onderscheiden. Voor de rest ging het om diepe verstoringen. Spoor 60 was vermoedelijk een kuil, verdween voor een deel in het profiel. Deze had een heterogene (licht)bruingrijze zandige vulling met wat houtskoolfragmenten en was 2m lang.

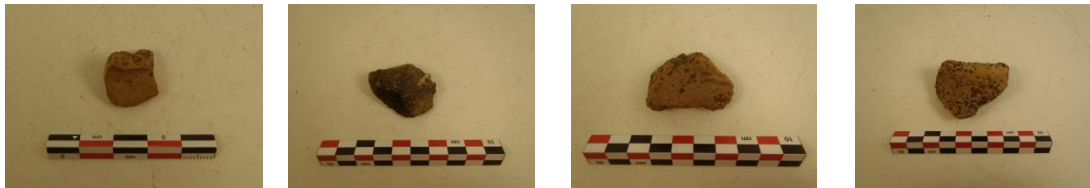
Over werkput 15, in het verlengde van werkput 14, kan weinig gezegd worden, enkel diepe verstoringen waren aanwezig. Deze put was 5m lang en 2m breed. Het maaiveld lag ruim 2m dieper ten opzichte van het huidige straatniveau (18,24m TAW). Het aangelegde vlak lag ca. 1,7m dieper ten opzichte van het huidige maaiveld. Een vijfde bodemprofiel werd beschreven en gedocumenteerd.

Hetzelfde geldt voor werkput 16, volledig verstoord door 20^e eeuwse bewoning en afbraak. Deze put was bijna 16m lang en het breedste stuk was 3,5m. Hier lag het maaiveld op ca. 14,50m TAW, ruim 3,5m diep ten opzichte van het huidige straatniveau (18,24m TAW) en het aangelegde vlak werd ruim 1,5m dieper aangelegd. Hier werd een zesde bodemprofiel beschreven en gedocumenteerd.

Werkput 17 lag tussen werkputten 18 en 19, in het tweede deelgebied van het onderzoeksterrein. Deze put had een lengte van 37m en was 2m breed, met een gemiddelde hoogte op 16,50m TAW. Het kijkvenster (KV4) zelf was 11m lang op 11m breed. Het maaiveld helde sterk af in de richting van de Leie,

met een hoogteverschil van 2,5m. Ter hoogte van het kijkvenster lag het maaiveld op ca. 15m TAW. Gemiddeld lag het aanlegde vlak ca. 1m dieper.

Er werden 14 sporen aangetroffen, namelijk de sporen 61 t.e.m. 74. Al deze sporen hadden een zandtextuur. De sporen 61 en 63 waren gelegen in een dieper afgegraven deel van de werkput, met een oppervlakte van 5m op 2m. Het spoor 61 was onregelmatig van vorm, donkerbruin van kleur en bevatte inclusies van baksteen en mortel. Dit spoor werd geïnterpreteerd als zijnde een ophoging/afgraving en was als sub-recent te beschouwen. Een indicatie hiervoor was het feit dat dit spoor doorheen spoor 63 ging. Spoor 62 werd eveneens als afgraving beschouwd en strekte zich uit over de volledige breedte van het kijkvenster, ruim 11m. Het ging door de sporen 63 en 64 en was lichtgrijs - bruin van kleur en heterogeen van uitzicht. Er werd aardewerk (vondst 13) in dit spoor aangetroffen. Het derde spoor, 63, was een lichtbruine en sterk gevlekte gracht, ca. 1m lang. Ook spoor 64 was een gracht, waarvan ook de kleur gelijkaardig was aan deze van spoor 63. In deze gracht werden er echter wel enkele fragmenten handgevormd aardewerk aangetroffen, wat een vermoedelijke datering binnen de ijzertijd opleverde (vondst 7) (Afbeelding 18 tem. 21).

Afbeelding 18 tot 21: handgevormd aardewerk Brons-/IJzertijd.

Deze strekte zich uit over de volledige breedte van het kijkvenster, ruim 11m. Sporen 65 t.e.m. 74 dan waren allemaal kuilen, met een gemiddelde lengte tussen 1m en 2m. Eén spoor valt op door z'n grootte, spoor 66, deze is ruim 8m lang. Deze sporen waren allemaal donkerbruin-grijs van kleur. Sommige van deze sporen, met name 68, 70, 71, 72 waren eerder heterogeen van uitzicht, terwijl de anderen, zijnde 65, 66, 67, 69, 73 en 74 eerder homogeen waren. Enkel de sporen 65, 66 en 73 bevatten inclusies. Bij het spoor 66 waren deze inclusies aardewerk en baksteen. Door de datering van het aardewerk (vondst 8) kon dit spoor vermoedelijk in de middeleeuwen (14de-15de eeuw) gedateerd worden. In het spoor 65 werd er enkel houtskool aangetroffen. In spoor 73 was dit baksteen en mortel. Deze twee sporen werden aan de hand van hun uitzicht, oversnijdingen en inclusies als recent aangeduid. Na het couperen van spoor 72 bleek dit een ondiep bewaarde kuil te zijn. Er is ook aardewerk (vondst 18) aangetroffen.

In deze werkput werd, door de vondst van de gracht 64 en het interessante spoor 66, een kijkvenster aangelegd, nummer 4 (afbeelding 22), 13,50m op 11,50m. In dit kijkvenster werden, naast het vervolg van sporen 62, 64, en 66 nog vijf sporen aangetroffen. Deze kregen de nummers 97 t.e.m. 101. Het betrof hier allemaal kuilen, 1m à 2m lang. Spoor 97 was donkerbruin van kleur, homogeen van uitzicht, en bevatte aardewerk en fragmenten houtskool. Spoor 98 was eerder lichtbruin van kleur, ook homogeen van uitzicht en bevatte geen inclusies. Spoor 99 was terug donkerbruin van kleur en bevatte fragmenten van baksteen en ijzer. Op basis van het uitzicht en de inclusies van dit spoor werd dit als recent aangeduid. Sporen 100 en 101 waren bruin van kleur en heterogeen van uitzicht. Deze twee sporen werden gecoupeerd, waaruit bleek dat het hier enkel om vlekken ging van enkele cm's diep, en niet om kuilen.

Afbeelding 22: overzicht kijkvenster 4

Werkput 18 was de meest zuidelijke gelegen proefsleuf binnen het plangebied. Deze had een lengte van ruim 40m en was 2m breed. Het aangelegde kijkvenster (KV5) was 10m breed. Het maaiveld helde sterk

af in de richting van de Leie, met een hoogteverschil van 3m, tot 14m TAW. Ter hoogte van het kijkvenster lag het maaiveld op ca. 17m TAW. Het aanlegde vlak lag gemiddeld 1m dieper.

In deze werkput werden er 8 sporen aangetroffen, die de nummers 79 t.e.m. 86 meekregen. Al deze sporen konden gekarakteriseerd worden als kuilen, met een gemiddelde lengte van 0,50 à 0,70m. In tegenstelling tot spoor 80 en 82, deze waren ruim 1m lang. Spoor 79 was eerder bruin tot donkerbruin van kleur en heterogeen van uitzicht. Dit spoor bevatte geen inclusies en werd, op basis van zijn uitzicht als recent bestempeld. Spoor 80 was dan eerder bruin van kleur en homogeen van uitzicht. Het bevatte baksteenfragmenten, maar kon niet verder gedateerd worden. Spoor 81 was qua kleur en uitzicht identiek aan spoor 79, behalve dan dat het spoor 81 resten van houtskool bevatte. Sporen 82 tot en met 85 werden gekarakteriseerd als zijnde recent. 82 was donkerbruin à donkergrijs van kleur en bevatte baksteen. 83 was dan weer eerder donkerbruin à zwart van kleur en had geen inclusies. 84 had dezelfde kleur, maar was wat uitzicht betreft meer homogeen als 83 en bevatte glas. 85 ten slotte was bruin van kleur en bevatte hout. Spoor 86 staat ook gekarakteriseerd als kuil, maar kan evenzeer, gezien zijn ligging en uitzicht, een vervolg zijn van spoor 64 uit werkput 17. Het ging hier immers ook om een lichtgrijs à lichtbruin heterogeen spoor waarin resten van houtskool werden aangetroffen. Dit spoor werd echter oversneden door een grote verstoring, die doorliep tot aan het westelijke einde van werkput 18.

Door de ligging van het interessante spoor 81 (dit werd gecoupeerd en bleek een duidelijk afgelijnde kuil te zijn) en de sporen 79 en 80 werd er besloten een kijkvenster aan te leggen ter hoogte van deze sporen, ten einde geen informatie te missen.

In dit kijkvenster (KV5), 9m op 7m, (afbeelding 23) zijn nog extra sporen aan het licht gekomen, spoor 102, 103 en 104. Spoor 102 was een 3m lange greppel, met een heterogeen grijsbruine kleur en zandtextuur. Deze werd gesneden door de sporen 103 en 104. Sporen 103 en 104 waren onregelmatige kuilen met een zandtextuur en een heterogeen grijsbruine kleur. Deze bevatten ook baksteen- en houtskoolinclusies. Enkel de grootte was verschillend, spoor 103 was ruim 1,5m lang. In tegenstelling tot spoor 104, die 3m lang was en in het profiel verdween. In spoor 103 werd aardewerk (vondst 15) (afbeelding 24) aangetroffen, naast aardewerk (vondst 17) (afbeelding 25) zonder aanduidbare context. In werkput 18 werd er een profielput(7) aangelegd om een beter inzicht te krijgen in de lokale topografie en geografie.

Afbeelding 23: overzicht kijkvenster 5

Afbeelding 24: 17^e-18^e eeuwse aardewerk

Afbeelding 25: 10^e-15^e eeuwse aardewerk

Werkput 19 was gelegen ten noorden van werkput 17. De totale lengte bedroeg ruim 43m en een breedte van 2m. Het maaiveld helde sterk af in de richting van de Leie, met een hoogteverschil van 2,5m, tot ca. 14m TAW. Het aanlegde vlak lag ongeveer 0,5m dieper en helde ook af, met een verschil van 2m.

In deze put werden er 10 sporen aangetroffen, namelijk de sporen 87 t.e.m. 96. Spoor 87 was een bruine tot grijze greppel, heterogeen van uitzicht met inclusies van baksteen en houtskool. Deze was nog ongeveer 3m lang en dan verdween die in het profiel. Spoor 88 was een donkergrijze tot bruine kuil, ruim 1,75m lang en heterogeen van uitzicht. Spoor 89 was een vergelijkbare kuil, maar bevat baksteen, mortel en houtskool. Op basis van dit uitzicht en deze inclusies werd deze kuil als recent bestempeld. Spoor 90 had eveneens dezelfde afmetingen en homogene kleur, maar bevatte enkel fragmenten van houtskool. Spoor 91 lag in het verlengde van spoor 87, waarschijnlijk hetzelfde spoor, met logischerwijze dezelfde beschrijving. Er werden in spoor 91 echter wel andere inclusies gevonden, namelijk naast houtskool, wat ook in spoor 87 werd aangetroffen, ook aardewerk en verbrande leem. Op basis van het gevonden aardewerk (vondst 14) kon deze gracht waarschijnlijk in de middeleeuwen gedateerd worden. Spoor 91 werd oversneden door de sporen 92, 93, 94 en 95. Spoor 92 was een ruim 2m brede kuil die in het profiel verdween, donkergrijs à bruin van kleur. Deze bevatte houtskool, mortel en baksteen. Het zou hier gaan om een recente verstoring. Spoor 93 was een 1,5-stenen muur, 2m lang en een oriëntatie dwars op de richting van de werkput. Deze muur bestond uit rode baksteen van het formaat 21x10x?cm en met harde mortel. De dikte van de stenen kon niet gemeten worden, omwille van de compactheid van de mortel. Spoor 94 bestond uit twee muurtjes, met dezelfde afmetingen en oriëntatie als spoor 93. Deze muurtjes werden opgebouwd met behulp van rode bakstenen met formaat 20x10x5,5cm en een zachte schelpenmortel. Deze muur bestond nog uit 10 lagen (zo'n 0,6m hoog) en stopte op een bakstenen keldervloer. Deze bakstenen keldervloer, met spoornummer 95, had een oppervlakte van 5m op 2m. De bakstenen waaruit deze vloer werd opgebouwd, waren van formaat 20x9,5x?cm. Doordat de stenen nog 'in situ' zaten, kon de dikte niet bepaald worden. Hiertussen werd er geen mortel gebruikt. Spoor 96 ten slotte, was een grijsbruin, heterogeen uitziend spoor met houtskool. Door de ligging en het uitzicht zou het hier om hetzelfde spoor kunnen gaan als spoor 64 in werkput 17 en spoor 86 uit werkput 18. Het spoor werd oversneden door een grote verstoring, die zich uitstreckte tot aan het westelijke einde van de werkput, bijna 15m lang.

4.3 Interpretatie van de sporen

Zoals reeds vermeld was een groot deel van het onderzoeksterrein danig verstoord (soms tot meer dan 3m onder maaiveld) door 19de -20ste eeuwse afgravingen en dumping. Deze verstoring werd vooral geconstateerd in het lager gelegen, noordelijk deel van het projectgebied. Het huidige reliëf verraadde hier reeds dat het terrein voor een groot deel was afgegraven. Het oorspronkelijke maaiveld lag hoogstwaarschijnlijk ongeveer gelijk met de huidige weg en zoals bleek bij de hoger gelegen werkputten (werkputten 7-9-11 en 13). De rand van de diepe verstoring bevond zich ongeveer ter hoogte van de sleuven 7 en 8.

Er werd getracht het oorspronkelijk maaiveld te achterhalen, door een poging tot (deels) couperen van de huidige berm tegen de Kortrijksestraat aan. Deze actie werd echter al snel gestaakt, daar ook deze berm opgebracht bleek te zijn. Verder graven was niet mogelijk, wegens gevaar op het beschadigen van kabels en leidingen.

In werkput 1 werden voornamelijk muurrestanten gevonden. Het kasseistraatje dateert waarschijnlijk uit de 19^e of 20^e eeuw. Bovenop de kasseien zijn verscheidene vondsten ingezameld, waaronder glas, metalen priem en tube secondelijm, die deze datering doen vermoeden. Ook het tweesteens-muurtje en de restanten van een vloertje met natuursteenfragmenten hebben een vermoedelijke datering in de 20^e eeuw.

Hetzelfde kan gezegd worden van de sporen in werkput 2. Spoor 5 is ook een kasseistraatje, dat qua bouw en uitzicht sterk gelijk op dat uit werkput 1. Ook het anderhalfsteens-muurtje vertoont sterke gelijkenissen met dat uit proefsleuf 1. Op basis daarvan hebben deze ook een vermoedelijke datering in de 19e – 20e eeuw.

Het gaat dus hoofdzakelijk om 19e – 20e eeuwse bebouwing. Het overgrote deel van de werkput was zwaar verstoord.

Werkput 3 en 4 bestaan grotendeels uit (diepe) verstoringen. Slechts één noemenswaardig spoor werd aangetroffen; spoor 7 is een eensteens-muurtje, met een soortgelijke opbouw als deze in werkput 1 en 2. Vandaar zal deze ook een vermoedelijke 20e eeuwse datering hebben.

Werkput 5 bevat ook hoofdzakelijk muurrestanten, sporen 8 en 9 zijn halfsteens-muurtjes van hergebruikte bakstenen. Een soortgelijke opbouw, als de sporen in voorgaande werkputten, en de vondst van aardewerk, met een 19^e eeuwse datering, doen vermoeden dat deze sporen een 19^e of 20^e eeuwse oorsprong hebben. Ook hier werd alles grotendeels afgegraven. Het gaat voornamelijk over verstoringen, 20^e eeuwse kelderfunderingen en gewapend beton regenputten.

Werkput 6 heeft grotendeels hetzelfde uitzicht als werkput 5. Opvallend is spoor 11, een deel van een straatje met kasseien en een natuurstenen stoeprand. Verder zijn er verscheidene bakstenen muurtjes die vermoedelijk tot eenzelfde constructie behoorden. Daarnaast zijn er nog drie ringputten, vermoedelijk regen-/waterputten. Het gaat dus voornamelijk over verstoringen die een 20e eeuwse oorsprong hebben.

In werkput 7 werd slechts één spoortje onderscheiden. Vermoedelijk een paalkuiltje dat slechts enkele cm's bewaard is. Verder is er in de put enkel diepe verstoring, tot meer dan 3m diep t.o.v. het maaiveld. Hieruit werd aardewerk gerecupereerd, met een datering in de 19e / 20e eeuw.

Werkput 8 is voor een deel verstoord, maar bevat ook enkele middeleeuwse sporen. De sporen bleken slechts ondiep bewaard. Uit spoor 22 werd middeleeuws aardewerk gerecupereerd, met een vermoedelijke datering in de 13^e – 14^e eeuw.

Ook in werkput 9 zijn er een aantal archeologische sporen, waaronder een post-middeleeuwse gracht en enkele ondiepe kuilen. Om het verdere verloop te kennen van deze gracht werd een kijkvenster (KV2) aangelegd. Uit een uitstulping van die gracht werd middeleeuws aardewerk gerecupereerd. In spoor 31 werd er bij de aanleg middeleeuws aardewerk aangetroffen.

In het vlak van werkput 10 en 12 werden een aantal dagzomende natuurlijke lagen aangetroffen, die een lichtgrijze, heterogene zandtextuur hebben. Hun oriëntatie loopt parallel ten opzichte van de rivier de Leie. Er zijn geen argumenten voor een gefundeerde datering.

In werkput 11 zijn er enkele post-middeleeuwse kuiltjes en enkele kleinere recente verstoringen. Op basis van de vondsten uit een kuiltje bij het couperen, kunnen de spoortjes gedateerd worden in 19e / 20e eeuw.

In werkput 13 is nog een klein stukje van de intacte bodem te zien en enkele (sub-)recente spoortjes. Verder is het in de richting van de Leie diep verstoord. Bij het couperen van één van de spoortjes bleek deze een 19e eeuwse oorsprong te hebben.

Over werkput 14, 15 en 16 kan weinig gezegd worden. Deze putten worden gekenmerkt door diepe verstoringen, 20e eeuwse bewoning en afbraak.

Over het algemeen kan men concluderen dat in deelgebied 1 geen archeologisch interessante sporen resten zijn aangetroffen. Alle sporen bleken recent tot sub-recent, met af en toe iets (post-)middeleeuws, bovendien fragmentarisch en verspreid. Enkel in werkput 8 werden enkele kuilen aangetroffen die konden worden gedateerd in de late middeleeuwen. Daarom werd rond deze sporen een kijkvenster aangelegd, maar hierbij kwam niet veel extra aan het licht. Ook bevond deze sporenzone zich aan de rand van een grote en diepe verstoring. Waarschijnlijk zijn hier nog enkel de onderkanten van de diepere sporen aanwezig.

Op het terrein waar de voormalige abdijhoeve heeft gestaan, deelgebied 2, werden nog 3 werkputten aangelegd. Deze hoeve werd in de jaren '70 van vorige eeuw gesloopt (onder aanwezigheid van o.a. dhr. Philippe Despriet (Werkleider-Redactiesecretaris Archeologie Zuid-West Vlaanderen vzw).

Hier bleek de recente verstoring minder te zijn. De noordwestelijke kant van het terrein, het lager gelegen deel tegen de Leie aan, bleek eveneens te zijn afgegraven (vermoedelijk reeds vanaf de late middeleeuwen tot 20e eeuw).

In werkput 17, met kijkvenster 4 als uitbreiding, zijn diverse sporen aan het licht gekomen. Een aantal zijn geïnterpreteerd als een ophoging/afgraving en werden als sub-recent beschouwd. In één ervan werd middeleeuws aardewerk gevonden. In een gracht werd er aardewerk aangetroffen, wat een vermoedelijke datering binnen de bronstijd-ijzertijd opleverde. Daarnaast werd er middeleeuws (14e – 15e eeuw) aardewerk aangetroffen in een grote kuil.

Een deel van het bronstijd-ijzertijd spoor is ook te zien in werkput 18, met kijkvenster 5 als uitbreiding, maar voornamelijk (recente) verstoringen. Ook in het kijkvenster kwamen enkel post-middeleeuwse sporen aan het licht.

In de laatste werkput, 19, zijn verscheidene grondsporen aangetroffen, weliswaar zeer ondiep. Eén van die sporen is een gracht waar aardewerk werd gevonden. Deze gracht heeft een vermoedelijke datering in de middeleeuwen. Verder is er nog heel wat muurwerk aanwezig, waarvan de onderste steenlagen nog 'in situ' liggen. Deze hebben vermoedelijk een 19e – 20e eeuwse oorsprong.

Het is duidelijk dat in deelgebied wel degelijk archeologische sporen aanwezig zijn. Jammer genoeg bleken deze vaak erg verspreid, danig verstoord of was er geen verband met omringende sporen. Hoofdzakelijk gaat het om (post-)middeleeuwse sporen.

Een verklaring voor de diverse verstoringen of afgravingen, zowel grote als kleinere, recente of middeleeuwse, is misschien te vinden in het concept van zandwinning. Deze activiteiten hebben vermoedelijk geduurd tot in de 20ste eeuw en werden ons mondeling medegedeeld door omstanders. Het natuurlijke zand moet uitermate geschikt zijn geweest voor de verwerking in bouwmaterialen.

Het behoorde tot de verwachtingen dat er tijdens het proefsleuvenonderzoek steentijd-materiaal zou aangetroffen worden. Met uitzondering van één enkele verweerde kling, zonder duidelijk afgebakende context, zijn er geen artefacten uit de steentijd aan het licht gekomen.

De diverse verstoringen en afgravingen maken het moeilijk de verspreiding van de sporen te interpreteren. Het is niet duidelijk of het hier gaat om een nederzettingssite of slechts geïsoleerde sporen. De uitbreiding van enkele proefsleuven met een kijkvenster gaf geen uitsluitsel. Ofwel kwamen er geen extra sporen aan het licht, ofwel enkel verstoringen. Waarschijnlijk gaat het hier om geïsoleerde sporen. Steentijdmateriaal, op één verweerde kling na, werd er niet gevonden. Dit zal grotendeels te wijten zijn aan de diverse diepe verstoringen. Aangezien jongere (Middeleeuwse) sporen slechts ondiep bewaard zijn, zullen sporen uit Steentijd waarschijnlijk volledig weggegraven zijn.

Tijdens het aanleggen van de proefsleuven was er ook een steentijdspecialist, Jan Claesen van het bedrijf *Archebo*, aanwezig. Deze heeft geen specifieke steentijdvondsten aangetroffen. Het is dus mogelijk dat sporen uit Steentijd volledig weggegraven zijn, of juist niet aanwezig op deze locatie.

5 Besluit en waardering

5.1 Beantwoording onderzoeksvragen

1. Zijn er sporen aanwezig?

Over een groot deel van het terrein was er een diepe verstoring aanwezig, toch werden in elk van deze werkputten sporen aangetroffen. Het gaat voornamelijk om sporen die een (sub-)recente oorsprong hebben, meestal 19^e / 20^e eeuw. Verder zijn er een aantal (post-)middeleeuwse sporen aangetroffen. In enkelen van hen werd er middeleeuws materiaal gerecupereerd, met een datering in de 13^e – 14^e eeuw.

2. Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?

Het overgrote deel van de aangetroffen sporen waren van antropogene aard. Het gaat om delen van bakstenen muurtjes, vloertjes en een deel van een kasseistraatje. Daarnaast zijn er ook regenputten en restanten van funderingen, vermoedelijk voor kelders. Verder zijn er een aantal kuilen en (delen van) grachten die te linken zijn aan menselijke activiteiten. Door de ondiepe bewaring kan er geen specifieke functie aan toegeschreven worden.

In twee werkputten werden natuurlijke sporen aangetroffen. Het gaat om dagzomende natuurlijke lagen, die lopen parallel aan de rivier de Leie.

3. Wat is de bewaringstoestand van de sporen?

Het onderzoeksterrein is zodanig verstoord door 19^e–20^e eeuwse afgravingen en dumping, dat de meeste sporen vermoedelijk weg zijn of slechts fragmentarisch overblijven. Meestal gaat het om sporen, met een 19e–20e eeuwse oorsprong, waarvan de onderkanten die nog te zien zijn in het vlak. Hoe ouder de sporen, (post-) middeleeuws, hoe slechter bewaard. Diegene die nu nog zichtbaar zijn in het vlak, bleken na het couperen slechts ondiep bewaard te zijn.

4. Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?

In een aantal werkputten zijn voornamelijk 19e en 20e eeuwse sporen aangetroffen. Delen van muren, vloertjes, een kasseistraatje of funderingen eventueel voor een kelder. Dit kan gelinkt worden aan bewoning van net voor de sloop in de jaren '70 van vorige eeuw. Daarnaast zijn er ook (post-) middeleeuwse sporen opgemerkt in de werkputten. Er werd ter plaatse beslist om lokaal een kijkvenster aan te leggen om zo de onderlinge relatie beter te kunnen vatten. Hiermee kwamen nog enkele kuilen aan het licht, maar er kon geen duidelijke structuur in onderscheiden worden. Ook in de andere werkputten komen verspreid enkele sporen voor, zonder duidelijk onderling verband. Daarnaast zijn ze ook ondiep bewaard en vaak verstoord, wat een interpretatie moeilijk maakt.

5. Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?

Met kan twee groepen onderscheiden qua datering, enerzijds de verstoringen en de 19e – 20e eeuwse sporen. Anderzijds de sporen met een oudere datering in 13e – 14e eeuw.

Bij de sporen met een 19e – 20e eeuwse oorsprong gaat het vooral over muurrestanten, vloertjes,... vrij recente overblijfselen van bewoning en bebouwing. Ook de afgravingen en ophogingen, te zien in een aantal werkputten, zijn vrij recent van aard.

Daarnaast zijn er de sporen die een (post-)middeleeuwse oorsprong hebben. Aan de hand van aardewerk zijn die vooral in de 13^e en 14^e eeuw te dateren. Het gaat om kuilen en grachten die verstoord zijn en ondiep bewaard. Daarnaast is er nog een gracht aangetroffen die op basis van aardewerk eerder in de brons-/ijzertijd te situeren is.

6. Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek?

Doordat er slechts weinig archeologisch interessante sporen aanwezig zijn, die bovendien ernstig verstoord of ondiep bewaard zijn, is een vervolgonderzoek niet aangewezen.

5.2 Advies

Voor deelgebied 1 kan men concluderen dat er weinig archeologisch interessante sporen zijn aangetroffen. De meeste sporen bleken een (sub-)recente oorsprong te hebben, naast enkele (post-)middeleeuwse sporen. In werkput 8, in uitbreiding kijkvenster 3, zijn enkele kuilen die in de late middeleeuwen konden gedateerd worden aan de hand van het aangetroffen aardewerk. Rond deze sporen werd een kijkvenster aangelegd, maar daar kwam niet veel extra uit. Hetzelfde kan gezegd worden voor de middeleeuwse gracht in werkput 9. Al deze sporen bevonden zich aan de rand van een grote en diepe verstoring. Wat doet vermoeden dat deze grotendeels zijn weggegraven.

In deelgebied 2 zijn er meer interessante archeologische sporen gevonden. Deze zijn ook wat ouder, o.a. een bronstijd-ijzertijd gracht en enkele (post-)middeleeuwse sporen. Maar ook hier waren deze vaak ernstig verstoord of ondiep bewaard. Vaak lagen deze ook ver uit elkaar, waardoor er geen duidelijk onderling verband kon bepaald worden.

Op basis van de grote en diepe verstoringen, samen met de lage densiteit aan archeologisch interessante sporen, adviseren we dat voor zowel deelgebied 1 als deelgebied 2 geen verder archeologisch onderzoek dient uitgevoerd te worden.

6 Bibliografie

AGENTSCHAP VOOR GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN (AGIV) 2011: *Digitale bodemkaart Vlaanderen* [online], <http://geo-vlaanderen.agiv.be/geo-vlaanderen/bodemkaart/#>, (geraadpleegd op 30 september 2011).

AMERYCKX J.B., VERHEYE W. & VERMEIRE R. 1995: *Bodemkunde. Bodemvorming, bodemeigenschappen, de bodes van België, bodembehoud en -degradatie, bodembeleid en bodempolitiek*, Gent.

CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS (CAI) 2011: *Harelbeke - Westwijk* [online], <http://geovlaanderen.gisvlaanderen.be/geo-vlaanderen/cai/#>, (geraadpleegd op 26 oktober 2011).

DIGITALE BIBLIOTHEEK VAN DE KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIE 2011a: *Kaart Kortrijk - Kaart van Ferraris (Kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden) (1771-1778)* [online], http://belgica.kbr.be/nl/coll/cp/cpFerrarisCarte_nl.html, (geraadpleegd op 26 oktober 2011).

PROVINCIE WEST-VLAANDEREN 2011a: *Geoloket - IKONOS Sattellietfoto* [online], http://www.giswest.be/artman/publish/cat_index_92.html (geraadpleegd op 26 oktober 2011).

PROVINCIE WEST-VLAANDEREN 2011b: *Geoloket - Topografische kaarten NGI* [online], http://www.giswest.be/artman/publish/cat_index_83.html (geraadpleegd op 26 oktober 2011).

PROVINCIE WEST-VLAANDEREN 2011c: *Geoloket - Trage Wegen* [online], http://www.giswest.be/artman/publish/cat_index_106.html (geraadpleegd op 27 oktober 2011).

VLAAMS INSTITUUT VOOR HET ONROEREND ERFGOED 2011: *Inventaris van het Bouwkundig Erfgoed - Harelbeke (ID: 25008)* [online], <http://inventaris.vioe.be/dibe/geheel/25008>, (geraadpleegd op 27 oktober 2011).

GEOGREIF GEOGRAFISCHE SAMMLUNGEN, GREIF.UNI-GREIFSWALD 2011: *Historische Stadtansichten Sta 394 Harlebeke*, <http://greif.uni-greifswald.de/geogreif/geogreif-content/upload/sta/StaHarlebeke-Deventer.jpg>, (geraadpleegd op 16 december 2011)

7 Lijst afbeeldingen

- Afbeelding 1: Aanduiding van het plangebied op de topografische kaart
- Afbeelding 2: Aanduiding van het plangebied op luchtfoto
- Afbeelding 3: Aanduiding van het plangebied op de digitale bodemkaart van Vlaanderen
- Afbeelding 4: Aanduiding plangebied op de Ferrariskaart.
- Afbeelding 5: Aanduiding plangebied op de kaart van de Trage Wegen
- Afbeelding 6: Aanduiding plangebied op de Deventer-kaart.
- Afbeelding 7: Vondstmeldingen in de omgeving van het plangebied
- Afbeelding 8: Werkput 3, profiel 1
- Afbeelding 9: detail Spoor 1
- Afbeelding 10: detail Spoor 8
- Afbeelding 11: detail Spoor 9
- Afbeelding 12: detail Spoor 11
- Afbeelding 13: detail verstoring in werkput 7
- Afbeelding 14: overzicht kijkvenster 3
- Afbeelding 15: overzicht kijkvenster 2 met spoor 26
- Afbeelding 16: overzicht kijkvenster 1
- Afbeelding 17: silexkling
- Afbeelding 18 tot 21: handgevormd aardewerk Brons-/IJzertijd.
- Afbeelding 22: overzicht kijkvenster 4
- Afbeelding 23: overzicht kijkvenster 5
- Afbeelding 24: 17^e-18^e eeuws aardewerk
- Afbeelding 25: 10^e-15^e eeuws aardewerk

8 *Bijlagen*

Bijlage 1: Sporenlijst

Bijlage 2: Fotolijst

Bijlage 3: Vondstenlijst

Bijlage 4: Coupelijst

Bijlage 5: Kaartmateriaal

BIJLAGE 1: Sporenlijst Site: *Harelbeke - Westwijk*

Projectcode: 2011/388

blad: 1

Spoor	WP	Vlak	Vorm	Beschrijving	Inclusies	Textuur	Interpretatie	Opmerkingen/Datering
1000				Bruin geel		Zand	Natuurlijke bodem	
1	1	1					Kasseistraat	19 ^e – 20 ^e eeuw?
2	1	1		Muurtje: 2 steens – RoBST 20x9x6.5 harde mortel				20 ^e eeuw
3	1	1		Natuurst.fragmenten			Vloer	20 ^e eeuw
4	1	1		Cement + BST- vloer Bst niet meetbaar				20 ^e eeuw
5	2	1					Kasseistraatje, vergelijkbaar met spoor 1	20 ^e eeuw
6	2	1		Muur: 1.5 steens, Ro BST, harde mortel 20x9.5x6				20 ^e eeuw
7	4	1		Muur: & steens, hergebr. BST (niet ingemeten, put ingestort)				20 ^e eeuw
8	5	1		Muur: gecompartmenteerd 1/2steens – hergebr. BST				19 ^e eeuw
9	5	1		Muur: 1/2steens hergebr. BST				19 ^e - 20 ^e eeuw
10	6	1		1/2st. muurtje/keldertje? DoRo BST 20x9x6 binnenkant bepleisterd				19 ^e – 20 ^e eeuw
11	6	1		Straat kasseien met SVU stoeprand				19 ^e - 20 ^e eeuw – verstoord Op kaarten zichtbaar
12	6	1		1st.-muur, harde mortel, Ro BST, kelder, hergebr. BST				
13	6	1		Keldermuur met cementvloer (verstoord), DoRo BST, 20x9x6.				Reeds hoog in profiel te zien 20 ^e eeuw

BIJLAGE 1: Sporenlijst

 Site: *Harelbeke - Westwijk*

Projectcode: 2011/388

blad: 2

Spoor	WP	Vlak	Vorm	Beschrijving	Inclusies	Textuur	Interpretatie	Opmerkingen/Datering
14	6	1		1.5steens muur, DoRo BST, oosterzijde bepleisterd met cement, verlengde van Spoor 13				
15	6	1		Cementen ringput			Regen/waterput	20 ^e eeuw
16	6	1		Cementen ringput			Regen/waterput	20 ^e eeuw
17	6	1		BST. muur				20 ^e eeuw
18	6	1		Regenput				20 ^e eeuw Huizen 15jaar geleden gesloopt (Jos Maessen, 'Stadsbader')
19	7	1	Rond	Br.gr. / homogeen	Fe + Mn	Zand	Kuiltje	
20	8	1	Onreg.	Br.gr. / heterogeen		Zand	Kuil	
21	8	1	Rond	Br.gr. / heterogeen		Zand	Kuil (paal?)	
22	8	1	Rond?	Br.gr. / heterogeen	Hk + Fe	Zand	Kuil	Half in profiel => KV3
23	8	1	Onreg.	Br.gr. / heterogeen	Hk + Bkst	Zand	Kuil	
24	8	1	Onreg.	Br.gr. / heterogeen	Hk	Zand	Kuil	
25	9	1	Ovaal?	Br. / heterogeen	Hk + Bkst	Zand	Kuil	Deels in profiel
26	9	1	Langw.	Br.gr. / heterogeen	Hk + Fe + AW	Zand	Gracht	Post-ME: Nieuwe/Nieuwste tijd
27	9	1	Rond?	Br./homogeen	Bkst	Zand	Kuil	Oversnijdt Spoor 26 Deels in profiel
28	9	1	Onreg.	Wit gr./(zeer) heterogeen	Hk + Bkst	Zand	Kuil	
29	9	1	Ovaal?	Br./homogeen	Hk + Bkst	Zand	Kuil	(Half in profiel) Bij aanleg van KV2: spoor 29 is het vervolg van spoor 26
30	9	1	Langw.	Br.gr. / heterogeen	Hk + Bkst	Zand	Gracht-Kuil	Bij aanleg van KV2 en na het couperen: spoor 30 is een kuil

BIJLAGE 1: Sporenlijst Site: *Harelbeke - Westwijk*

Projectcode: 2011/388

blad: 3

Spoor	WP	Vlak	Vorm	Beschrijving	Inclusies	Textuur	Interpretatie	Opmerkingen/Datering
31	9	1	Ovaal	Br.gr. / heterogeen	Hk + Bkst	Zand	Kuil	
32	9	1	Langw.	L.gr. / heterogeen	Hk + Bkst	Zand	Gracht	
33	9	1	Onreg.	Br.gr. / heterogeen	Hk + Bkst	Zand	Kuil	Deels in profiel
34	10	1	Onreg.	L.gr.	Hk (veel)	Zand	Depressie? Dagzoom?	
35	10	1	Rond	Br.gr.		Zand	Kuil	
36	10	1	Langw.	Br.gr.	Hk + Bkst	Zand	Gracht	Vervalt; onderkant bouwv.!
37	11	1	Ovaal?	Br.gr.+ vlekken li.gr. / heterogeen	Hk + Bkst	Zand	Kuil	Deels in profiel
38	11	1	Rond	Br.gr./ homogeen		Zand	Kuil	
39	11	1	Ovaal?	Br.gr./homogeen	Hk	Zand	Kuil?	
40	11	1	Ovaal	Br.gr./homogeen	Hk	Zand	Kuil	
41	11	1	Rond	Br.gr.+ vlekken li.gr. / heterogeen	Hk + Mn	Zand	Kuil	
42	11	1	Driehk.	Br.gr.+ vlekken gr. / heterogeen		Zand	Kuil	Recent?
43	11	1	Ovaal	Br.gr./heterogeen		Zand	Kuil	
44	11	1	Rond	Br.gr.+ vlekken br./heterogeen		Zand	Kuil	Natuurlijk?
45	11	1	Rond	Br.gr./homogeen	Hk + Bkst	Zand	Kuil	Recent
46	11	1	Rond	Br.gr.+ vlekken li.br./heterogeen	Hk + AW	Zand	Kuil	
47	11	1	Ovaal	Br.gr.+ vlekken li.br./heterogeen		Zand	Kuiltje	
48	11	1	Ovaal?	Br.gr.+ vlekken br./heterogeen	Hk	Zand	Kuil?	Deels in profiel
49	11	1	Ovaal?	Br.gr./homogeen		Zand	Kuil?	Deels in profiel
50	13	1	Langw.	Br.gr./homogeen	AW	Zand	Kuil?	Deels in profiel
51	13	1	Ovaal?	Br.gr.+ vlekken li.gr./heterogeen	Hk + Mn + Fe	Zand	Kuil?	Oversnijding met spoor 52
52	13	1	Ovaal?	Br.gr.+ vlekken li.gr./heterogeen	Hk + Mn + Fe	Zand	Kuil?	Oversnijding met spoor 51 + deels in profiel
53	13	1	Rond	Br.gr./li.gr./heterogeen		Zand	Kuiltje	

BIJLAGE 1: Sporenlijst Site: *Harelbeke - Westwijk*

Projectcode: 2011/388

blad: 4

Spoor	WP	Vlak	Vorm	Beschrijving ?	Inclusies	Textuur	Interpretatie	Opmerkingen/Datering
54	13	1	Rond	Br.gr./homogeen	Hk + Bkst	Zand	Kuiltje	
55	13	1	Ovaal	Br.gr./homogeen	Hk + Bkst	Zand	Kuil	
56	13	1	Ovaal	Br.gr./homogeen	Hk	Zand	Kuil	
57	13	1	Rond?	Br.gr./homogeen	Hk + Bkst	Zand	Kuil?	Deels in profiel
58	13	1	Ovaal?	Br.gr.+ vlekken li.gr./heterogeen	Hk + Bkst	Zand	Kuil?	Deels in profiel
59	13	1	Rechth	Br.gr./li.br./heterogeen		Zand	Kuiltje	
60	14	1	Ovaal?	Br.gr./li.br.gr./heterogeen	Hk	Zand	Kuil?	Deels in profiel
61	17	1	Onreg.	Do.br.	Bkst + Mo	Zand	Ophoging/afgraving	Sub-recent, gaat door spoor 63
62	17	1	Onreg.	Li.gr.+br./heterogeen	AW	Zand	Afgraving	Gaat door spoor 63 en spoor 64
63	17	1	Onreg.	Li.br. gevlekt		Zand	Gracht	Gaat door spoor ...
64	17	1	Onreg.	Li.br. gevlekt	AW	Zand	Gracht	IJzertijd?
65	17	1	Ovaal	Do.br.	Hk	Zand	Kuil	Sub-recent
66	17	1	Onreg.	Do.br. gr.	AW + Bkst	Zand	Kuil	ME . 14 ^e – 15 ^e eeuw?
67	17	1	Rond	Do.br. gr.		Zand	Kuil	Spoor 67 > 68
68	17	1	Vierh.	Do.br. gr./heterogeen		Zand	Kuil	Spoor 68 > 69
69	17	1	Onreg.	Do.br. gr.		Zand	Kuil	Deels in profiel
70	17	1	Rechth	Do.br. gr./heterogeen		Zand	Kuil	Deels in profiel
71	17	1	Onreg.	Do.br. gr./heterogeen		Zand	Kuil	
72	17	1	Onreg.	Do.br. gr./heterogeen		Zand	Kuil	ME?
73	17	1	Onreg.	Do.br. gr./homogeen	Bkst + Mo	Zand	Kuil	Sub-recente verstoring
74	17	1	Rechth	Do.br. gr./homogeen		Zand	Kuil	Sub-recente verstoring
75	11 KV 1	1	Onreg.	Do.br.gr.zw./heterogeen	Bkst.spik.	Zand	Kuil	Verstoord door kuil

BIJLAGE 1: Sporenlijst Site: *Harelbeke - Westwijk*

Projectcode: 2011/388

blad: 5

Spoor	WP	Vlak	Vorm	Beschrijving	Inclusies	Textuur	Interpretatie	Opmerkingen/Datering
76	11 KV 1	1	Onreg.	Do.br.gr.zw./heterogeen		Zand	Kuil	
77	8 KV 3	1	Langw.	Do.gr.br./homogeen	Bkst.spik.	Zand	Greppel	
78	8 KV 3	1	Onreg.	Do.gr.-zw./heterogeen	Bkst	Zand	Kuil	Post-ME, gaat door spoor 22
79	18	1	Rond	Br.-Do.br./heterogeen		Zand	Kuil	Recent?
80	18	1	Onreg.	Br./homogeen	Bkst	Zand	Kuil	
81	18	1	Rond	Do.gr.-do.br./heterogeen	Hk	Zand	Kuil	
82	18	1	Onreg.	Do.br.-do.gr.	Bkst	Zand	Kuil	Recent. Komt uit BV.
83	18	1	Vierk.	Do.br.-zw.		Zand	Kuil	Recent
84	18	1	Onreg.	Do.br.-zw./homogeen	Gls	Zand	Kuil	Recent
85	18	1	Vierk.	Br.	Hout	Zand	Paal	Recent
86	18	1	Onreg.	Li.gr.+li.br./heterogeen	Hk	Zand	Kuil?	Vgl. spoor64 WP 17
87	19	1	Langw.	Br.gr./heterogeen	Bkst + Hk	Zand	Greppel	
88	19	1	Onreg.	Do.gr.br.-brokkig/heterogeen	Bkst+Mo+Hk	Zand	Kuil	Recent. Deels in profiel
89	19	1	Vierk.	Do.gr.br./homogeen	Bkst.	Zand	Kuil	Recent. Deels in profiel
90	19	1	Onreg.	Do.gr.br./homogeen	Hk	Zand	Kuil	Deels in profiel
91	19	1	Langw.	Br.gr./heterogeen	Hk+AW+VI	Zand	Greppel	ME? Verlengde van spoor 87
92	19	1	Rond	Do.gr.-Br.	Hk+Mo+Bkst	Zand	Verstoring	Recent? Deels in profiel
93	19	1		1,5steensmuur, Ro. Bkst, harde mortel, 21x10x?				
94	19	1		1steensmuur (kelder), Ro. Bkst, 20x10x5.5, zachte schelpmortel, 10 lagen op vloer (Sp.95)=60cm				

BIJLAGE 1: Sporenlijst Site: *Harelbeke - Westwijk*

Projectcode: 2011/388

blad: 6

Spoor	WP	Vlak	Vorm	Beschrijving	Inclusies	Textuur	Interpretatie	Opmerkingen/Datering
95	19	1		Keldervloer, Ro. Bkst, 20x9.5x?, geen mortel				
96	19	1	Onreg.	Gr.-br./heterogeen	Hk	Zand	(Vgl. spoor64 WP17)	Verstoord
97	17 KV 4	1	Onreg.	Do.br./homogeen	AW + Hk	Zand	Kuil	ME?
98	17 KV 4	1	Onreg.	Li.br./homogeen		Zand	Kuil?	Deels in profiel
99	17 KV 4	1	Onreg.	Do.br.	Bkst + IJzer	Zand	Kuil	Deels in profiel. Recent
100	17 KV 4	1	Rond	Br. + MB / heterogeen		Zand	Onderkant kuil	Vlek. Bij couperen niets!
101	17 KV 4	1	Rond	Br. + MB / heterogeen		Zand	Onderkant kuil	Vlek. Bij couperen niets!
102	18 KV 5	1	Lang	Gr.br.+ MB / heterogeen		Zand	Greppel	Oversnijding met spoor 103 en 104
103	18 KV 5	1	Onreg.	Gr.br.+ MB / heterogeen	Hk.+Bkst	Zand	(sub)recente kuil	Oversnijding met 102
104	18 KV 5	1	Onreg.	Gr.br.+ MB / heterogeen	Hk.+Bkst	Zand	(sub)recente kuil	Oversnijding met 102

BIJLAGE 2: Fotolijst**Site: Harelbeke - Westwijk****Projectcode: 2011/388****blad: 1**

Foto nummer	Werk put	Spoor	Wind richting	Info	Datum
1	1		Divers	Overzichtsfoto	09/11/'11
2	1	1	Divers	Detailfoto spoor 1	09/11/'11
3	1	1	Divers	Detailfoto spoor 1	09/11/'11
4	1	2	Divers	Detailfoto spoor 2	09/11/'11
5	1	3	Divers	Detailfoto spoor 3	09/11/'11
6	1	4	Divers	Detailfoto spoor 4	09/11/'11
7	2	5	Divers	Detailfoto spoor 5	09/11/'11
8	2	6	Divers	Detailfoto spoor 6	09/11/'11
9	4		Noord-Zuid	Overzichtsfoto	09/11/'11
10	4	7	Noord-Zuid	Detailfoto spoor 7	09/11/'11
11	3		Noord-Zuid	Overzichtsfoto	09/11/'11
12	3		Oost-West	Profielfoto PR 1	09/11/'11
13	5		Divers	Overzichtsfoto	10/11/'11
14	5		Divers	Overzichtsfoto	10/11/'11
15	5		Divers	Overzichtsfoto	10/11/'11
16	5		Divers	Overzichtsfoto	10/11/'11
17	5	8	Oost-West	Detailfoto spoor 8	10/11/'11
18	5	9	Oost-West	Detailfoto spoor 9	10/11/'11
19	6		Divers	Overzichtsfoto	10/11/'11
20	6		Divers	Overzichtsfoto	10/11/'11
21	6		Divers	Overzichtsfoto	10/11/'11
22	6		Divers	Overzichtsfoto	10/11/'11

BIJLAGE 2: Fotolijst**Site: Harelbeke - Westwijk****Projectcode: 2011/388****blad: 2**

Foto nummer	Werk put	Spoor	Wind richting	Info	Datum
23	6		Divers	Overzichtsfoto	10/11/'11
24	6		Divers	Overzichtsfoto	10/11/'11
25	6		Divers	Overzichtsfoto	10/11/'11
26	6	10	Zuid-Noord	Detailfoto spoor 10	10/11/'11
27	6	11	Oost-West	Detailfoto spoor 11	10/11/'11
28	6	12	West-Oost	Detailfoto spoor 12	10/11/'11
29	6	13	Noord-Zuid	Detailfoto spoor 13	10/11/'11
30	6	14	West-Oost	Detailfoto spoor 14	10/11/'11
31	6	15	Zuidoost-Noordwest	Detailfoto spoor 15	10/11/'11
32	6	16	Zuidwest-Noordoost	Detailfoto spoor 16	10/11/'11
33	6	17 + 18	Oost-West	Detailfoto spoor 17 + 18	10/11/'11
34	7		Divers	Overzichtsfoto	10/11/'11
35	7		Divers	Overzichtsfoto	10/11/'11
36	7	19	Zuid-Noord	Detailfoto spoor 19	10/11/'11
37	7		Oost-West	Detail proefput	10/11/'11
38	8		Divers	Overzichtsfoto	10/11/'11
39	8		Divers	Overzichtsfoto	10/11/'11
40	8	20	Noord-Zuid	Detailfoto spoor 20	10/11/'11
41	8	21	West-Oost	Detailfoto spoor 21	10/11/'11
42	8	22	West-Oost	Detailfoto spoor 22	10/11/'11
43	8	23	Oost-West	Detailfoto spoor 23	10/11/'11
44	8	24	Oost-West	Detailfoto spoor 24	10/11/'11

BIJLAGE 2: Fotolijst**Site: Harelbeke - Westwijk****Projectcode: 2011/388****blad: 3**

Foto nummer	Werk put	Spoor	Wind Richting	Info	Datum
45	9		Divers	Overzichtsfoto	10/11/'11
46	9		Divers	Overzichtsfoto	10/11/'11
47	9		Divers	Overzichtsfoto	10/11/'11
48	9		Divers	Overzichtsfoto	10/11/'11
49	9	25	West-Oost	Detailfoto spoor 25	10/11/'11
50	9	26	Divers	Detailfoto spoor 26	10/11/'11
51	9	27	Zuidoost-Noordwest	Detailfoto spoor 27	10/11/'11
52	9	28 + 29	Noordwest - Zuidoost	Detailfoto spoor 28 + 29	10/11/'11
53	9	30	Zuidwest-Noordoost	Detailfoto spoor 30	10/11/'11
54	9	31	West-Oost	Detailfoto spoor 31	10/11/'11
55	9	32	Zuidwest-Noordoost	Detailfoto spoor 32	10/11/'11
56	9	33	Oost-West	Detailfoto spoor 33	10/11/'11
57	10		Divers	Overzichtsfoto	10/11/'11
58	10	34	Zuid-Noord	Detailfoto spoor 34	10/11/'11
59	10	35	Zuidoost-Noordwest	Detailfoto spoor 35	10/11/'11
60	10	36	Oost-West	Detailfoto spoor 36	10/11/'11
61	11		Divers	Overzichtsfoto	10/11/'11
62	11	37	West-Oost	Detailfoto spoor 37	10/11/'11
63	11	38 + 39	West-Oost	Detailfoto spoor 38 + 39	10/11/'11
64	11	40	Oost-West	Detailfoto spoor 40	10/11/'11
65	11	41	Oost-West	Detailfoto spoor 41	10/11/'11
66	11	42	Oost-West	Detailfoto spoor 42	10/11/'11

BIJLAGE 2: Fotolijst**Site: Harelbeke - Westwijk****Projectcode: 2011/388****blad: 4**

Foto nummer	Werk put	Spoor	Wind richting	Info	Datum
67	11	43	Oost-West	Detailfoto spoor 43	10/11/'11
68	11	44	Oost-West	Detailfoto spoor 44	10/11/'11
69	11	45	Oost-West	Detailfoto spoor 45	10/11/'11
70	11	46 + 47	Zuid-Noord	Detailfoto spoor 46 + 47	10/11/'11
71	11	48	Oost-West	Detailfoto spoor 48	10/11/'11
72	11	49	West-Oost	Detailfoto spoor 49	10/11/'11
73	12		Divers	Overzichtsfoto	10/11/'11
74	13		Divers	Overzichtsfoto	10/11/'11
75	13	50	Noordwest-Zuidoost	Detailfoto spoor 50	10/11/'11
76	13	51 + 52	Oost-West	Detailfoto spoor 51 + 52	10/11/'11
77	13	53	West-Oost	Detailfoto spoor 53	10/11/'11
78	13	54 + 55 + 59	Oost-West	Detailfoto spoor 54 + 55 + 59	10/11/'11
79	13	56 + 57	West-Oost	Detailfoto spoor 56 + 57	10/11/'11
80	13	58	Oost-West	Detailfoto spoor 58	10/11/'11
81	14		Divers	Overzichtsfoto	10/11/'11
82	15		Divers	Overzichtsfoto	10/11/'11
83	16		Divers	Overzichtsfoto	10/11/'11
84	9	30	Oost-West	Detailfoto coupe 1	14/11/'11
85	7	19	Noordoost-Zuidwest	Detailfoto coupe 2	14/11/'11
86	8	21	Noord-Zuid	Detailfoto coupe 3	14/11/'11
87	11	38	Zuid-Noord	Detailfoto coupe 4	14/11/'11
88	11	41	Zuid-Noord	Detailfoto coupe 5	14/11/'11

BIJLAGE 2: Fotolijst**Site: Harelbeke - Westwijk****Projectcode: 2011/388****blad: 5**

Foto nummer	Werk put	Spoor	Wind richting	Info	Datum
89	11		Divers	Overzichtsfoto KV 1	14/11/'11
90	11	75 + 76	Noord-Zuid	Detailfoto spoor 75 + 76	14/11/'11
91	9		Divers	Overzichtsfoto KV 2	14/11/'11
92	9	26	Divers	Detailfoto spoor 26 in KV 2	14/11/'11
93	8		Divers	Overzichtsfoto KV 3	14/11/'11
94	8	77	Zuid-Noord	Detailfoto spoor 77 in KV 3	14/11/'11
95	8	78	Zuid-Noord	Detailfoto spoor 78 in KV 3	14/11/'11
96	9		Oost-West	Profielfoto PR 3(verkeerd gefotografeerd als PR 2)	14/11/'11
97	12		Oost-West	Profielfoto PR 4 (verkeerd gefotografeerd als PR 3)	14/11/'11
98	15		West-Oost	Profielfoto PR 5 (verkeerd gefotografeerd als PR 4)	14/11/'11
99	16		West-Oost	Profielfoto PR 6 (verkeerd gefotografeerd als PR 5)	14/11/'11
100	17		Divers	Overzichtsfoto	14/11/'11
101	17		Divers	Overzichtsfoto + KV 4	14/11/'11
102	17		Divers	Overzichtsfoto + KV 4	14/11/'11
103	17	61 + 62 + 63	Zuid-Noord	Detailfoto spoor 61 + 62 + 63	14/11/'11
104	17	64 + 65	West-Oost	Detailfoto spoor 64 +65	14/11/'11
105	17	66	Noord-Zuid	Detailfoto spoor 66	14/11/'11
106	17	67 + 68 + 69	West-Oost	Detailfoto spoor 67 + 68 + 69	14/11/'11
107	17	70 + 71 + 72	Oost-West	Detailfoto spoor 70 + 71 + 72	14/11/'11
108	17	100 + 101	Zuidwest-Noordoost	Detailfoto spoor 100 + 101	14/11/'11
109	17	98 + 99	Noord-Zuid	Detailfoto spoor 98 + 99	14/11/'11
110	17	72	Zuid-Noord	Detailfoto coupe 9	14/11/'11

BIJLAGE 2: Fotolijst**Site: Harelbeke - Westwijk****Projectcode: 2011/388****blad: 6**

Foto nummer	Werk put	Spoor	Wind richting	Info	Datum
111	19	87	Zuid- Noord	Detailfoto coupe 10	14/11/'11
112	19		Divers	Overzichtsfoto	14/11/'11
113	19	91 + 93+ 94 + 95	Divers	Detailfoto spoor 91 + 93 + 94 + 95	14/11/'11
114	18		Divers	Overzichtsfoto	14/11/'11
115	18		Oost-West	Profielfoto PR 7	14/11/'11
116	18	81	Zuidwest- Noordoost	Detail coupe 11	14/11/'11
117	13	51	Zuidoost- Noordwest	Detail coupe 6	14/11/'11
118	11	46	Zuidoost- Noordwest	Detail coupe 7	14/11/'11

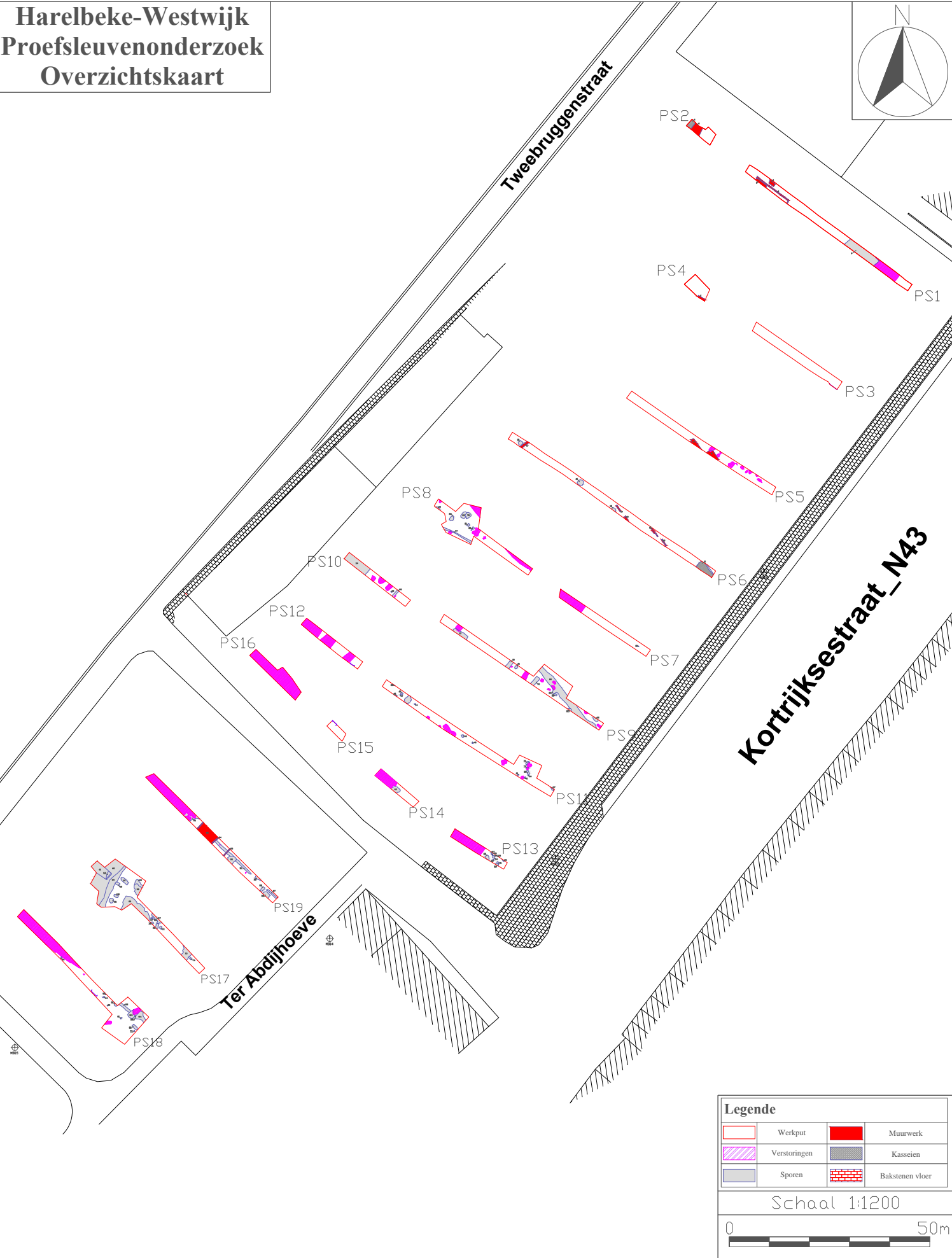
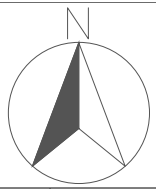
BIJLAGE 3: Vondstenlijst**Site: Harelbeke - Westwijk****Projectcode: 2011/388****blad: 1**

Vondstnr	WP	Sp	Cat.	Aantal	Context	Datering	Datum
1	1	1	DIV, GLS, MXX	5	Op S1	Tube secondelijm; 3 fragm. wit venster-glas; 1 metalen priem: 20 ^e	09/11/'11
2	5	8	AW, GLS	15	Vulling S8	Industrieel wit en rood AW, glas: 19 ^e	09/11/'11
3	7		AW	3	Uit verstoring/afgraving	Industrieel wit: 19 ^e -20 ^e	10/11/'11
4	8	22	AW	2	Aanl.	13 ^e -14 ^e	10/11/'11
5	9	29	AW	2	Aanl.	Grijs AW: 10 ^e – 15 ^e	10/11/'11
6	9	31	AW	1	Aanl.	10 ^e - 15 ^e	10/11/'11
7	17	64	AW	4	Aanl.	Handgevormd AW: Brons-/IJzertijd	10/11/'11
8	17	66	AW	3	Aanl.	Grijs AW: 10 ^e -15 ^e	10/11/'11
9	11		SVU,silex	1	Puntvondst	Verweerde kling	10/11/'11
10	11	38	DIV GLS/AW...	26	Coupe	Industrieel wit AW (o.a. Boch) en wit glas, o.a. compleet inktpotje: 19 ^e -20 ^e	10/11/'11
11	11	46	AW	1	Aanl.	ME	14/11/'11
12	9	26	AW	3	Aanl.	17 ^e	14/11/'11
13	17	62	AW	2	Aanl.	Grijs AW: 10 ^e -15 ^e	14/11/'11
14	19	91	AW	1	Aanl.	Grijs AW: 10 ^e -15 ^e	14/11/'11
15	18 KV 5	103	AW	1	Aanl.	17 ^e -18 ^e	14/11/'11
16	18	81	SLE	1	Coupe	Fragment leisteen	14/11/'11
17	18 KV 5		AW	6	Aanleg vlak: zuidelijke kant KV 5	Rood en grijs AW: 10 ^e – 15 ^e	14/11/'11
18	17	72	AW	1	Aanl.	17 ^e -18 ^e	14/11/'11

Coupe- numme r	Werk- put	Vlak	Spoor	Richting coupe	Foto	Teke- ning	Interpretatie	Opmerkingen	Datum
1	9	1	30	Oost-West	84	1	Rechthoekige kuil	Doorsneden door andere kuil	10/11/'11
2	7	1	19	Noordoost- Zuidwest	85	1	Paalkuil?		10/11/'11
3	8	1	21	Noord-Zuid	86	1	Ondiepe kuil		10/11/'11
4	11	1	38	Zuid-Noord	87	1	19 ^e eeuwse Kuil		10/11/'11
5	11	1	41	Zuid-Noord	88	1	19 ^e eeuwse kuil	Verstoord door mollengang	10/11/'11
6	13	1	51	Zuidoost- Noordwest	117	1	19 ^e eeuwse kuil		14/11/'11
7	11	1	46	Zuidoost- Noordwest	118	1	kuil		14/11/'11
8	KV4	1	100	/	Geen foto	/	Blijkt geen spoor		14/11/'11
9	17	1	72	Zuid-Noord	110	1	Kuil	Recent?	14/11/'11
10	19	1	87	Zuid-Noord	111	1	Kuil		14/11/'11
11	18	1	81	Zuidwest- Noordoost	116	1	Kuil		14/11/'11

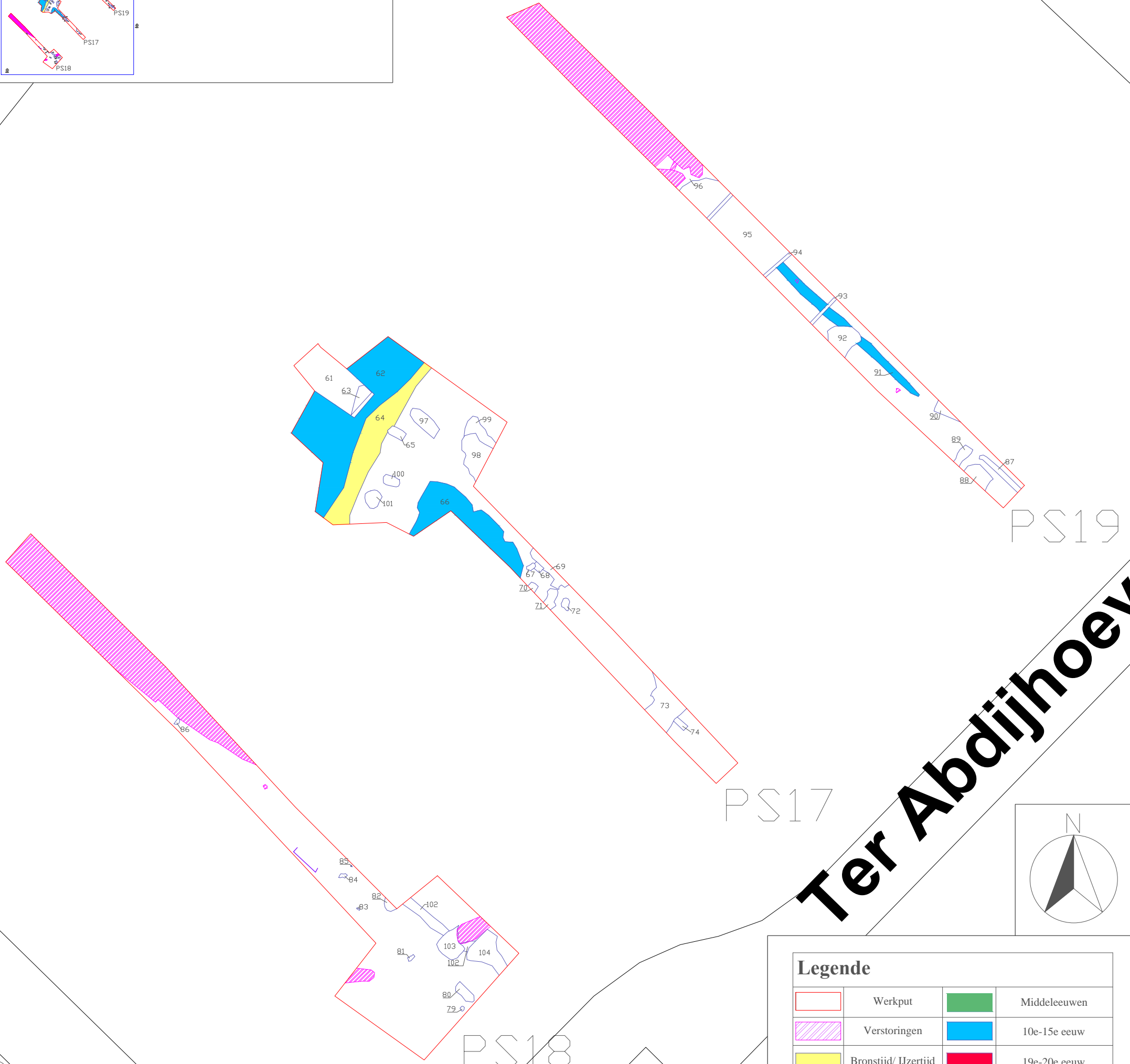
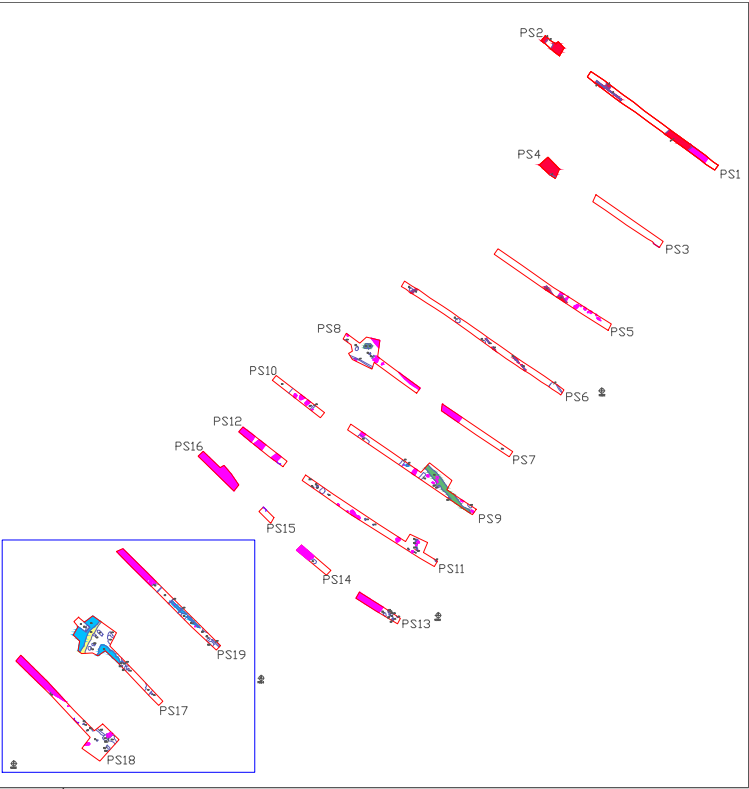
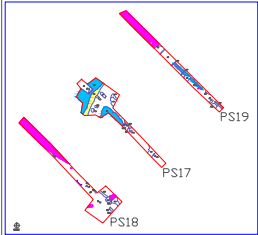
Harelbeke-Westwijk
Proefsleuvenonderzoek
Overzichtskaart

Harelbeke-Westwijk

Proefsleuvenonderzoek

Periodenkaart deel 1

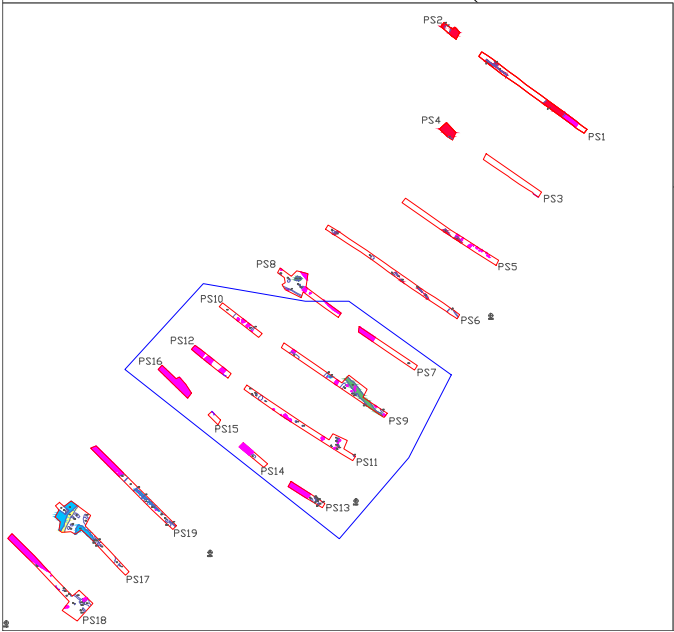

Legende

	Werkput		Middeleeuwen
	Verstoringen		10e-15e eeuw
	Bronstijd/ IJzertijd		19e-20e eeuw

Schaal 1:250

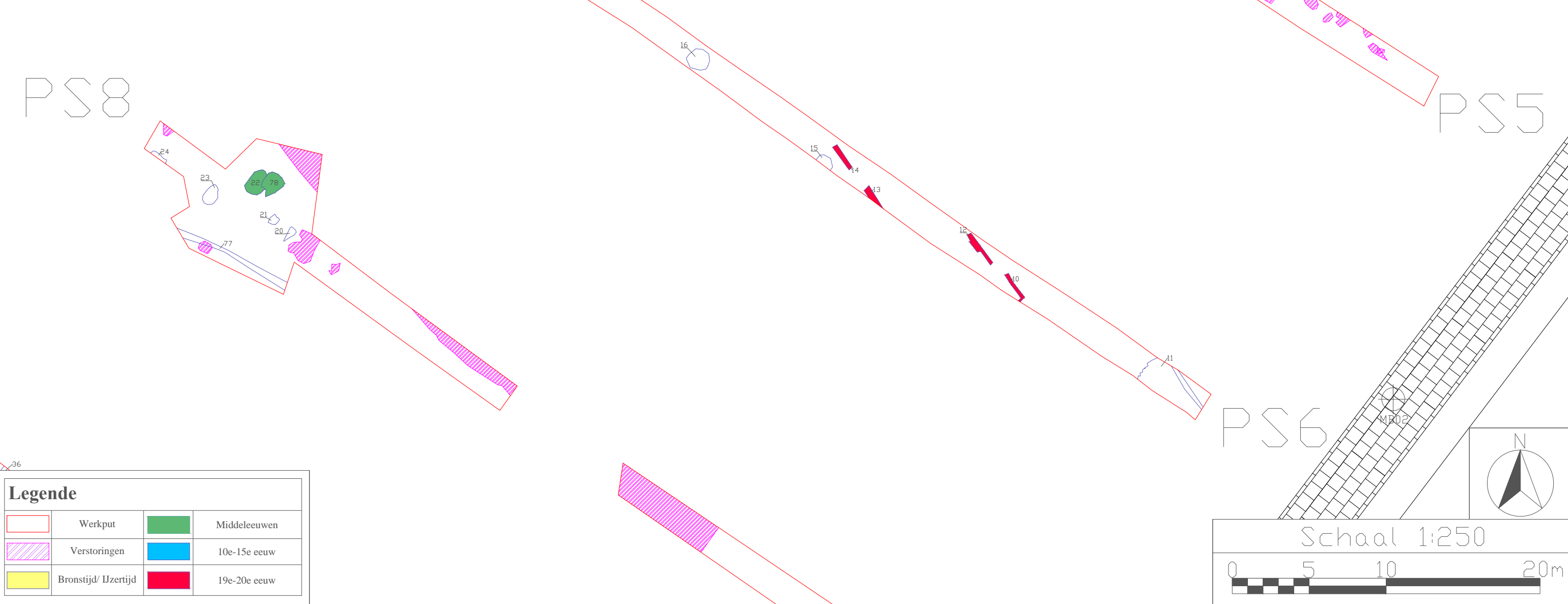
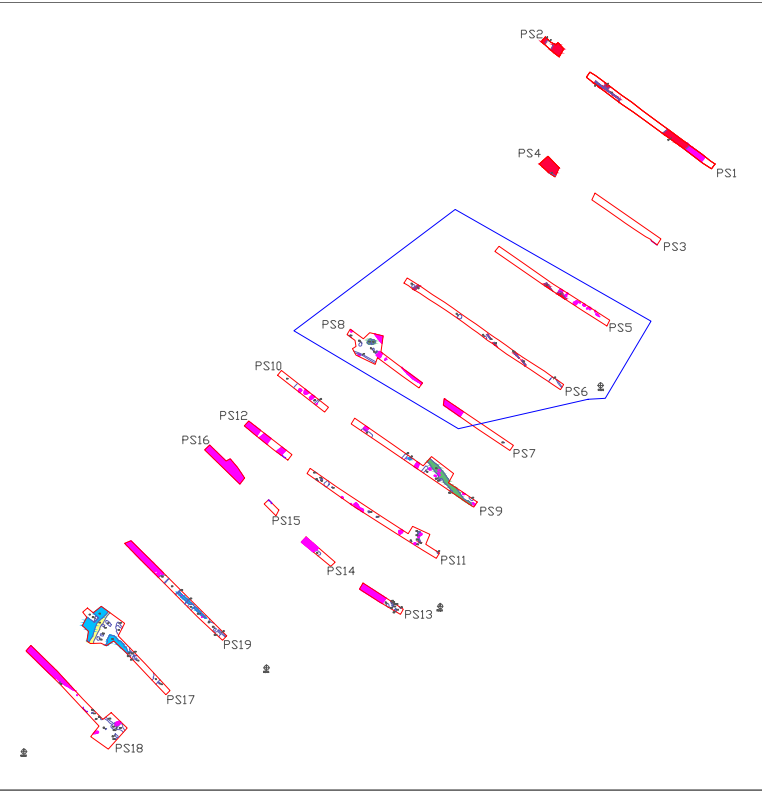

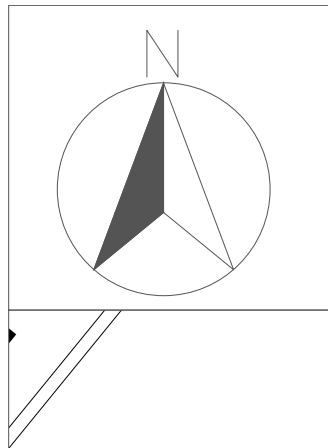
Harelbeke-Westwijk

Proefsleuvenonderzoek

Periodenkaart deel 3

Legende			
<div></div>	Werkput	<div></div>	Middeleeuwen
<div></div>	Verstoringsen	<div></div>	10e-15e eeuw
<div></div>	Bronstijd/ IJzertijd	<div></div>	19e-20e eeuw

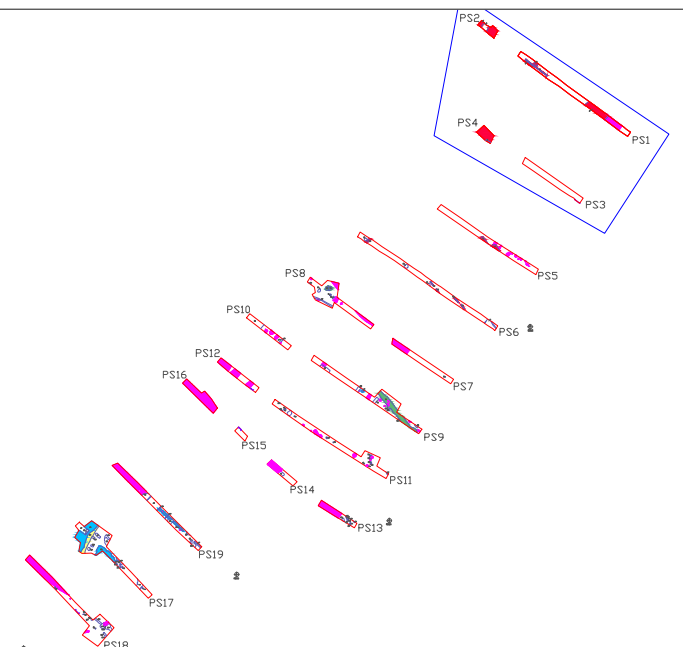
Harelbeke-Westwijk Proefsleuvenonderzoek Periodenkaart deel 4

PSS2

PS4

PS1

PS3

Legende			
	Werkput		Middeleeuwen
	Verstoringen		10e-15e eeuw
	Bronstijd/ IJzertijd		19e-20e eeuw

Schaal 1:300

